LABDARÚGÁS

Melyik lesz a 10-ik?

1908. London
Nagy-Britannia

1912. Stockholm
Nagy-Britannia

1920. Antwerpen
Belgium

1924. Páris
Uruguay

1928. Amsterdam
Uruguay

1936. Berlin
Olaszország

1948. London
Svédország

1952. Helsinki
Magyarország

1956. Melbourne
Szovjetunió

Középen a római olimpiai stadion, oldalt az eddigi labdarúgó olimpiai tornákon győztes országok felsorolása

VI. évfolyam, 8. szám Budapest, 1960. augusztus Ára: 3 Forint

A Nemzetek Kupa döntőinek hőse: LEV JASIN

Olvasóink bizonyára emlékeznek még rá, hogy egyik tavalyi számunkban már foglalkoztunk Lev Jasinnal, a szovjet válogatott kiváló kapusával. Jasin pályája azóta is egyre feljebb ível és most, amikor a szovjet válogatott elnyerte a Nemzetek Kupáját, a nemzetközi szaksajtó joggal állapítja meg, hogy Jasinnak oroszlánrésze volt a győzelemben. Sőt, a tekintélyes francia szaklap, a France Football odáig megy, hogy Jasint a világ legjobb kapusának nevezi. E lap terjedelmes interjut közöl, amelyben Jasin több mint negyven kérdésre válaszol, s amelyből kibontakozik labdarúgói és emberi portréja

Lev Jasin jelenleg 31 éves, Moszkvában született s ott él most is. Hasonlóan sokszázezer más emberhez, ő is kölyök korában kezdte el rúgni a bőrt a grundon. „Igazi" csapatba 16 éves korában került be először, amikor az iskola elvégzése után egy repülőgépgyárban kezdett dolgozni. Csatár szeretett volna lenni, de termete, ruganyossága és egyéb tulajdonságai a kapusságra predesztinálták. Így — bár ez kezdetben nem volt ínyére — „ott ragadt" a kapuban...

Mi szükséges ahhoz, hogy valaki jó kapus legyen?

Jasin szerint mindenekelőtt az az intenziv akarat, hogy minden körülmények között megszerezze a labdát. Minden más ebből következik és ennek van alárendelve. Így a jó reflex, a rugalmasság, az elszántság, stb. S még egy szükséges: a jó megfigyelő képesség, az, hogy a kapus jól ismerje az ellenfél játékosait.

A döntő után Jasin, a szovjet kapus az újjongó francia nézők vállán

Habár Jasin 15 éve „eszi a kapusok nehéz kenyerét", s ilymódon „öreg rókának" számít, egy-egy mérkőzés előtt még ma is mindig lámpaláz fogja el. Ilyenkor néhány percre magára zárja az öltözőt, hogy a magányban levezesse a feszültséget. S mire kilép a pályára, eltünik a lámpaláz, s a közönség előtt már ujra a mindenre elszánt Jasin mutatkozik. Ez különben Jasin egy másik fő tulajdonsága:

a mindenre elszánt bátorság,

amely természetesen biztos érzékkel párosul. Érdekes, hogy ennek ellenére sohasem volt komolyabb sérülése.

Mint minden labdarúgónak, és általában minden sportolónak, Jasinnak is van kabalája: a sapkája. Semmi pénzért nem válna meg tőle. Immár a másodikat koptatja: az elsőt tíz évig hordta és bár ma már nem használja, mégis mindig magával viszi a mérkőzésekre. Marseilleben a Nemzetek Kupa elődöntője után a lelkes szurkolók, akik mindenáron emléktárgyat akartak szerezni Jasintól, valósággal letépték a fejéről a sapkáját. Jasin csak hosszas könyörgés után tudta visszaszerezni kabaláját.

Jasin, az ember, nem kevésbé rokonszenves képet mutat. Mint mondottuk, Moszkvában született, munkáscsaládból származik. 14 éves koráig járt iskolába, s azután munkát vállalt. Különböző esti tanfolyamokon azonban állandóan gyarapította ismereteit.

Jelenleg is tanul:

a moszkvai testnevelési főiskola hallgatója. Hat éve házas. Egy gyermeke van, a hároméves Irina. Moszkva központjában lakik, kétszoba-összkomfortos lakásban.

Szabadidejében kiviszi családját égszínkék „Volgá"-ján vidékre. Nagyon szereti a csendet és nyugalmat. Szivesen jár horgászni, mint mondja, ez jó hatással van az idegeire. Nagyon szereti a zenét, mindenfajta zenét, de különösen a könnyű műfajút.

Nevetve meséli, hogy felesége gyakran panaszkodik farkas-étvágyára: hatalmas adagokat fogyaszt el egy-egy étkezésre. Ami viszont az élvezeti cikkeket illeti, e téren rendkívül sportszerűen él. Általában csak tejet és ásványvizet iszik. Ha nagy-ritkán szeszesitalt fogyaszt, az erősebb vodka helyett inkább vermutot vagy a cinzanót kedveli. A dohányzásban viszont némi engedményt tesz a sportszerűség rovására: félcsomaggal szív naponta.

És hogyan képzeli el a jövőt Lev Jasin?

Úgy érzi, hogy még néhány évig folytathatja az aktív labdarúgást. Feltétlenül ott szeretne lenni a chilei világbajnokságon, ami nem is olyan lehetetlen, hiszen mindössze 33 éves lesz akkor. Utána pedig edző lesz: a fiatalok nevelésének fogja szentelni életét.

Érdekes ezzel kapcsolatban megemlíteni, amit a szovjet kapusutánpótlásról mond. Rendkívül tehetségesnek tartja a 24 éves Vlagyimir Maszlacsenkot, aki különben a válogatott tartalékkapusa. Ugyancsak sokat ígér szerinte a Moszkvai Dinamo fiatal kapusa, Beljajev.

K. J.

Az Európa Kupa védője, a Szovjetunió csapata. Jobboldalt: Netto csapatkapitány az Európa Kupával, mögötte Jasin és a csapat többi tagja

LABDARÚGÁS

A Magyar Labdarúgók Szövetségének hivatalos lapja

Megjelenik minden hónapban

Felelős szerkesztő: Hoffer József

A szerkesztőség címe: Bp. I., Fém u. 5—7

Kiadja: a Sport Lap- és Könyvkiadó

A kiadásért felel: Perlusz József igazgató

Előfizetés: negyedévre 8,— Ft, félévre 16,— Ft, egy évre 32,— Ft

Csekkszámlaszám: 61.251

60.2258. Állami Nyomda, Budapest

Terjeszti a Magyar Posta

„Hogy egyetlen labdarúgó se vesszen el...”

Ugye ismerik mindannyian az Öreg Szurkolót? Negyven éve ott van minden fontosabb labdarúgó mérkőzésen, valaha ő is kergette a bűvös kis bőrt, azután abbahagyta, hogy még odaadóbban tudjon szurkolni. Az Öreg Szurkoló azonban nemcsak a labdarúgás páratlan szépségeit szereti is élvezi, hanem van egy külön szenvedélye is.

A fiatalok.

Mármint a fiatal labdarúgó tehetségek állandó figyelése, szemmeltartása. Milyen igaza is volt az Öreg Szurkolónak, amikor az olimpiai válogatott-Fluminense mérkőzés egyetlen szép magyar gólja után így kiáltott fel:

— *Százezer Göröcsünk van még az országban! Csak nem szabad elveszni hagyni őket...*

Érdekes volt a jelenet, mert hiszen az Öreg Szurkoló ezt a kijelentést hangosan tette meg, s — mit tesz a véletlen — közvetlen közelében ült Tichy Lajos a magyar válogatott kiváló csatára. Csendesen jegyezte meg a körülötte ülőknek, ismerősöknek, ismeretleneknek egyaránt:

— ***Igen, tíz és tízezer tehetségünk van, csak az kell hogy belőlük egyetlen egy se vesszen el a labdarúgás számára. Ha nem is lesz mindenkiből válogatott, azért jó labdarúgók, sportolók lehetnek. Mindennél fontosabb, hát a tömegek minél nagyobb részvétele a sportban.***

Akik szemtanúi voltak e jelenetnek, bizonyára erre is gondoltak azon a napon, amikor Hegyi Gyula, az MTST ülésén előterjesztette a magyar sport új, átfogó mozgalmát a Toldi Miklós testnevelési mozgalmat.

Mert végeredményben mit akar a Toldi Miklós mozgalom? Ugyanazt, amit a mi Öreg Szurkolóink, hogy sok tízezer újabb Göröcs, Albert, Tichy rúgja pályáinkon a labdát, s ha nem is mindannyian ugyanolyan színvonalon, de egyforma szeretettel, élvezettel, egészséggel!

Az Öreg Szurkoló talán nem is sejtette, hogy fent idézett megjegyzésével, már tulajdonképpen műsoron kívül hozzászólt, az azóta országossá növekedett, sőt le is zárt nagy sportvitához, a kérdés lényegéhez, ahhoz, hogy hazánkban szükség van egy rendszerbe foglalt, mindent átfogó sportmozgalomra, amely hat éves kortól a legfelső határig bevon minden önkéntesen és szívesen jelentkező embert a sportolás legkülönfélébb ágaiba.

A sportok közül nálunk a labdarúgás a legnépszerűbb, a legtöbben űzik azt. A Toldi Miklós testnevelési mozgalom többféle jelvényét a vasjelvénytől, az aranyjelvényig bárki megszerezheti, így természetesen a labdarúgók is. Természetesen szó sincsen arról, hogy minden labdarúgónak meg kell szereznie a jelvény valamely fokozatát, sőt! Aki rendszeresen rúgja a labdát, az rendszeresen sportol és ez a lényeg, ugyanezért hozzuk létre a Toldi Miklós mozgalmat is. Ám a rendszeres labdarúgó csapat-tevékenység tulajdonképpen beleszámít a mozgalomba és például minden befejezett mérkőzésért 4 pont jár valamennyi játékosnak. Természetesen kizárólag labdarúgásból nem lehet elérni a jelvények számához szükséges összpontokat, ezért az is kell, hogy az egyéni jelentkező a mozgalom egyéb más feltételeit is teljesítse.

Számos labdarúgó érdeklődését keltette fel az új, egységes jelvényszerző mozgalom. Nagyon sokan úgy vélekednek:

— *Kedvenc sportom a labdarúgás, de szívesen sportolok más ágakban is. A Toldi Miklós mozgalom segítségével rendszeresen úszhatok, atletizálhatok és még nagyon sok sportot űzhetek, amelynek még az a „haszna” is meg lesz, hogy megszerzem az új jelvény valamelyik fokozatát.*

A Magyar Labdarúgók Szövetsége is felismerte az új testnevelési mozgalom nagy jelentőségét. Az MLSZ elnöksége például határozatban foglalt állást a mozgalom legteljesebb támogatása mellett. Örömmel olvassuk az újságokban, hallgatjuk a rádióban, nézzük a televízióban az országos vitában résztvevők közül a labdarúgók, a labdarúgó szakemberek véleményét, alkotó javaslatát. Jele ez annak, hogy a legnépszerűbb sportág aktív űzői, tekintélyes vezetői tudják, érzik nem mindennapi jelentőségű sportmozgalom kibontakoztatásáról van szó.

A Toldi Miklós testnevelési mozgalom még nem indult meg, hiszen az MTST ülésének döntése szerint 1961-ben kezdődik ez az újszerű, valamennyi sportmozgalmat magában foglaló, egységes jelvényszerző mozgalom.

Addig pedig? Gyűjtjük erőinket és az egész sportközvélemény átfogó véleményét, egységes akaratát magában foglaló vita mellett népszerűsítsük, ismertessük a jövendő új mozgalmat, hogy — amint azt az Öreg Szurkoló mondotta:

— Százezer Göröcsünk legyen az országban és egyetlen egy se vesszen el a sport számára...

Bácskai László

GYŐZÖTT
a sportszerűség

A Hajdú-Bihar megyei felnőtt labdarúgó-válogatott idei első szereplése alkalmával szép győzelmet aratott az örök rivális szomszédvár, Szabolcs-Szatmár válogatottja ellen. Az őszi vereségért, a 0 : 1-es nyíregyházi vereségért adták vissza a kölcsönt a Hajdú megyeiek. Pedig a előzmények nem ígértek győzelmet... Az összeállításnál Thomas Henrik dr. szövetségi kapitánynak nagy gondja volt. A gondot a DEAC játékosai okozták. Az előkészületi időszakban Szegedi, Szécsi és Kassai, az egyetemi csapat játékosai, nem jelentek meg a válogató-edzéseken. Lebecsülték a megyei válogatottságot... De nemcsak ilyen fegyelmezetlenség gátolta az összeszokottságot szolgáló előkészületi munkát, hanem az is, hogy a mérkőzés előtti kétkapus edzőmérkőzésre sem kerülhetett sor. A DEAC-ra épített megyei válogatott legtöbb játékosa ugyanis csütörtökön főiskolai bajnoki mérkőzést játszott.

Időközben a fegyelmezetlenkedő játékosok közül az egyik, Szegedi „megtért”, megkövette a szövetséget. Az utolsóéves orvostanhallgató Szegedi tanulmányaiban mindig példamutató volt, s most a sportszerűség is győzött benne. Helyet is kapott a válogatottban, hasznosan játszott, pompás gólt lőtt.

Most már ő is megtiszteltetésnek veszi a megyei válogatottságot...

TUNISZIAK BUDAPESTEN

Pár hete egy eddig ismeretlen labdarúgó válogatott mutatkozott be Budapesten. Tunisz csapata, a magyar olimpiai együttes ellenfele elsőízben járt fővárosunkban s bár a 10 : 1-es eredmény a mieink fölényes győzelmét bizonyította, mégis azt kell mondani: kellemes benyomást keltettek az afrikai labdarúgók. Imponáló volt a gyorsaságuk, rendkívüli rugalmasságuk s lelkes sportszerű játékuk. Igaz, tudásban még nem érik el a nemzetközi klasszist s távol vannak az európai élcsapatoktól, mégis a látottak alapján azt lehet mondani: tehetségesek, fejlődőképesek.

A tunisziak tetszetős játékában

nagy része van Milan Krszticsnek,

az együttes jugoszláv edzőjének. Vele s a tunisziak egyik legjobb játékosával, a balhátvéd Djebali Tajebbel beszélgettünk a mérkőzést követő napon az afrikai országok labdarúgásáról, a játékosok életéről s további terveikről.

— Öt hónappal ezelőtt vettem át a tuniszi válogatott edzésének irányítását — nyilatkozta Krsztics edző. Keretemben 19 játékos szerepel s valamennyi ügyes labdarúgó. Öröm foglalkozni a tanulnivágyó és sportszerű játékosokkal, akik előtt most komoly fejlődési lehetőség áll. A négy évvel ezelőtt megalakult Tuniszi Köztársaság sportéletében egyre több lehetőség nyílik a testedzésre s labdarúgásban pl. 80 klubban több mint 5000 az aktív játékosok száma. A bajnokságot ugyanolyan rendszerben bonyolítjuk le, mint az európai országokban. Az I. osztályban 13 csapat játszik, a II osztály két csoportjában pedig ugyancsak 13, illetve 12. Az I. osztályú bajnok legutóbb a Stade Tunesian volt, míg a kupagyőztes Tunisz városából, az Esperans.

A jugoszláv edzőtől tájékoztatást kértünk az afrikai labdarúgás erőviszonyáról.

— Afrikában a legfejlettebb a labdarúgó sport Algirban — folytatta —. Ez elsősorban annak tulajdonítható, hogy a franciák nagy gondot fordítottak az algiri labdarúgásra, de nem önzetlenül. Éveken keresztül innen „importáltak" játékosokat, sokan köztük a francia válogatottban is helyet kaptak. Algír után Egyiptom következik a rangsorban, ahol ugyancsak nagy fejlődésnek indult a sportélet. Utána kell említeni Tunisz és Marokkó labdarúgását. Az erőviszonyok itt egyformák, s éppen ezért érdekesnek is ígérkezik a tunisziak és a marokkóiak között ősszel sorrakerülő két világbajnoki selejtező mérkőzés. A győztes játszik azután majd a két további afrikai csoport győztesével, s ennek a hármas körmérkőzésnek nyertese lép pályára Spanyolország ellen. . . Ilyen út vezethetne tehát a chilei világbajnokságig.

Krsztics edző a tunisziak egyik legközelebbi erőpróbájáról, a római olimpiáról is

Tunisz válogatott csapata

nyilatkozott. Elmondotta, annak ellenére, hogy igyekeztek jól felkészülni, reményük egyáltalán nem lehet, mert csoportjukban Lengyelországgal, Dániával és Argentínával kell megmérkőzniök.

Befejezésül a következőket mondotta:

— Úgy látom

nem volt hiábavaló

eddigi munkám. Öt hónap alatt igen rokonszenves, a sportban kitartó és munkabíró labdarúgókat ismertem meg s abban az esetben, ha Tuniszban is az eddiginél sokkal fiatalabb korban kezdik elsajátítani a tehetségek a labdarúgást, akkor még jó eredményeket érhetünk el.

A jugoszláv edző tárgyilagos „semleges"' megállapításai után meghallgattuk a válogatott balhátvéd Djebali Tajeb érdekes véleményét is. A középtermetű, rendkívül izmos, erős testalkatú, sötétbőrű játékos 26 éves. Tíz éve kezdett játszani s már hosszabb ideje tagja a válogatottnak.

— Nálunk is

egyre népszerűbb a labdarúgás

s egyre több a csapatok és a közönség száma — mondotta —. Sajnos azonban még kevés a megfelelő pályánk, s a meglévőek közül egy sem füves. Ezért is volt szokatlan számunkra a Népstadion, s ez, valmint a magyar csapat jó híre bizonytalanná, bátortalanná tett bennünket. A 10 : 1-es vereség ellenére örülünk, hogy sor kerülhetett erre a mérkőzésre, mert sokat tanultunk. Különösen a kollektív játékban, a labdával történő gyors mozgásban és a kapuralövésekben láttunk újat, olyat, amilyent eddig csak az angoloktól. A mi szemünkben az angol és a magyar labdarúgók a legjobbak, s szeretnénk minél többet ellesni tőlük.

Mielőtt befejeztük volna beszélgetésünket, még arra kértük a tuniszi játékost, mondja el, hogyan él odahaza egy labdarúgó, hány edzésen szerepelnek hetenként?

— Mi valamennyien amatőrök vagyunk, akiknek számára valóban csak sport a labdarúgás. Valamennyiünknek állandó munkahelye van, s én pl. tisztviselőként dolgozom. Hetenként három edzést tartunk, s ehhez jön általában egy mérkőzés. Most az olimpia előtt azonban a mi felkészülésünk is megváltozott, s naponta kétszer tartottunk edzést. Ezzel is arra törekedtünk, hogy jól felkészülten tudjunk szerepelni s a lehetőségekhez képest megfelelően helytálljunk.

Kozák Mihály

Római remények

Az idén Rómában tizedszer szerepel a labdarúgás az olimpiai műsorban. Annak ellenére, hogy nem tartozik az ún. hagyományos olimpiai sportágak közé, nagy érdeklődés kíséri Európaszerte a labdarúgó olimpiai bajnokságot és annak előkészületeit.

Mint ismeretes, a római labdarúgó olimpiát a legutóbbi VB rendszerében bonyolítják le.

A 16 csapatot 4 négyes csoportba sorolta a FIFA olimpiai különbizottsága. A csoportokon belül körmérkőzéseken döntik el a továbbjutást. A 4 győztes a négyes középdöntőbe kerül és utána már kieséssel folytatódik a küzdelem a döntőig.

Érdekessége a kiírásnak, hogy a négyes csoportokon belül pontegyenlőség esetén a gólarány dönt. Ha még az is azonos, akkor sorsolással döntik el a továbbjutást.

A későbbiek során — amikor már kieséses rendszerben folyik a bajnokság — döntetlen esetén kétszer 15 perces hosszabbítás következik. Amennyiben az újabb 30 perces játék sem hozna döntést, szintén a szerencsére bízzák a továbbjutás eldöntését. Ha a döntőben és a 3. helyért folyó mérkőzésen az eredmény döntetlen, akkor 2 első és 2 harmadik helyezettet tartanak nyilván.

A hivatalos versenykiírás értelmében a mérkőzéseket 68×105 méteres pályákon játsszák, ami szintén figyelemreméltó az előkészületek szempontjából, tekintetbe véve, hogy hazánkban a legtöbb pálya hossza 110 méter.

Véglegesen tisztázódott a köztudatban sokáig tévesen szereplő csoportbeosztás is. Az alábbiakban közöljük az egyes csoportok műsorát:

I. csoport

Augusztus 26: Jugoszlávia—Egyesült Arab Köztársaság, Pescara, 21 óra. Bulgária—Törökország, Grosseto, 21 óra.
Augusztus 29: Jugoszlávia—Törökország, Firenze, 21 óra, Bulgária—Egyesült Arab Köztársaság, Aquila, 16 óra.
Szeptember 1: Jugoszlávia—Bulgária, Róma, 21 óra, Törökország—EAK, Livorno, 21 óra.

II. csoport

Augusztus 26: Brazília—Nagy-Britannia, Livorno, 21 óra, Olaszország—Tajvan, Nápoly, 21. óra.
Augusztus 29: Brazília—Tajvan, Róma, 16 óra. Olaszország—Nagybritannia, Róma, 21 óra.
Szeptember 1: Olaszország—Brazília, Firenze, 21 óra. Nagy-Britannia—Tajvan, Grosseto, 21 óra.

III. csoport

Augusztus 26: Lengyelország—Tunisz, Róma, 16 óra. Dánia—Argentína, Róma 21 óra.
Augusztus 29: Lengyelország—Dánia, Livorno, 21. óra. Argentína—Tunisz, Pescara ,21 óra.
Szeptember 1. Lengyelország—Argentína, Nápoly, 21 óra. Dánia—Tunisz, Aquila, 16 óra.

IV. csoport

Augusztus 26: Franciaország—Peru, Firenze, 21 óra. Magyarország—India, Aquila, 16 óra.
Augusztus 29: Franciaország—India, Grosseto, 21 óra. Magyarország—Peru, Nápoly, 21 óra.
Szeptember 1: Franciaország—Magyarország, Róma, 16 óra. Peru—India, Pescara, 21 óra.

Mielőtt az esélyeket latolgatnánk, tudnunk kell, hogy a csoportos selejtezők után a *győztesek kivel találkoznak* a 4-es elődöntőben.

Nos, a versenykiírás most már erről is véglegesen döntött.

Eszerint az I. és a II., valamint a III. és a IV. csoport győztese kerül egymással szembe. Ez azt jelenti, hogy Magyarország csapata továbbjutás esetén — amiben joggal reménykedünk — az elődöntőben a III. csoport valamelyikével kerül össze.

A jóslás mindig kockázatos valami. Ez különösen érvényes a labdarúgásban, ahol minden lehetséges. 1954-ben a VB-én a biztos esélyes magyar csapatot egy jóval gyengébb tudású német csapat vert meg a döntőben. 1958-ban Anglia 5—0-ra győzött a Szovjetunió ellen, miután ugyanabban az évben Anglia ugyancsak 5—0-ra Belgrádban kikapott. Vagy említsem talán a legutóbbi koppenhágai mérkőzést? Nem! Ezért állapodjunk meg, hogy nem jósolunk, hanem inkább

latolgatjuk az esélyeket.

Véleményem szerint *az I. csoport* a legerősebb a papírforma szerint. Bulgária, Törökország és Egyiptom teljes válogatott csapatát szerepeltetheti, hiszen játékosai nem vettek részt a legutóbbi VB 16-os döntőjében. Jugoszlávia olimpiai csapatát pedig nem kell bemutatni. Igaz, hogy nehezen jutottak a legjobb 16 közé, de azóta összekovácsolódtak a nagy egyéni tudással rendelkező játékosok és az Angliában, Franciaországban stb. elért eredmények arra mutatnak, hogy Jugoszlávia teljesértékű csapatot küld majd Rómába. Továbbjutásra mind a 4 csapatnak van esélye. Jómagam mégis Bulgáriában vagy Jugoszláviában látom a továbbjutót. A bulgárok mellett a nagyobb küzdőképesség, keménység szól, a jugoszlávokat pedig a nagyobb technikai tudás helyezi előtérbe. Meg kell azonban jegyezni, hogy a jugoszláv labdarúgók eléggé megbízhatatlanok. Kissé hangulatjátékosok.

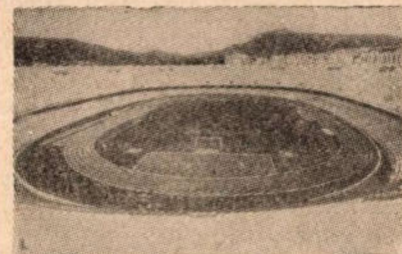
Bárhogyan is alakul az I. csoport helyzete, tény, hogy az első három forduló után 2—3 komoly játékerőt képviselő csapat esik ki a további küzdelemből. Ez igazolja azok aggályát, akik húzódoztak a „tiszta" sorsolástól, akik az erőviszonyok figyelembevételét javasolták a csoportok kialakításánál.

A II. csoportban Tajvan labdarúgóinak helyzetét teljesen reménytelennek vélem. De sokak véleményével szemben Brazíliában sem látom azt a bizonyos „sötét lovat". Akik 1952-ben látták a brazil amatőröket, azok most sem várhatnak tőlük sokkal többet, hiszen a nagy clubok most sem adják majd oda legjobbjaikat.

A britekről szintén tudni kell, hogy a szerződéses profijátékosokat nem szerepeltetik. Nagyjából hasonló a helyzet az olaszoknál is. Ők eléggé borúlátón ítélik meg esélyeiket. Én mégis bennük látom a csoportgyőztest. Emellett szól, hogy hazai közönség előtt játszanak, — ami Olaszországban nem kis előny —, nem kell akklimatizálódniok, nincsenek étkezési problémáik, no és: a nevezéseket ők zárhatják le a legkésőbben. S addig még sok játékost kipróbálhatnak...

A III. csoportban szerintem Lengyelország és Dánia egymásközött döntheti el a csoportelsőség kérdését. Tuniszt láttuk a Népstadionban, Argentína fiatal csapattal szerepel. Ezzel szemben a lengyelek és a dánok a teljes első garnitúrát szerepeltethetik. A dánok ugyan legyőzték a felkészületlen magyar olimpiai csapatot, azonban ezt az eredményt nem szabad túlértékelnünk. Megítélésem szerint a lengyel labdarúgók semleges pályán képesek legyőzni a dán olimpiai csapatot és akkor az elődöntőbe

Két olaszországi stadion. Fenti képünkön Aquila 20 ezres stadionja látható. Augusztus 26-án ebben játszik a magyar válogatott India ellen. Lent a nápolyi 90 ezres stadion, amelyet ebben az évben avattak fel

Magyarországgal kerülnek össze.

No igen. Mert hát Magyarország továbbjutását biztosra veszem a *IV. csoportból* — feltéve, ha lelkiismeretesen, sportszerűen készül fel mindegyik játékos, fegyelmezetten végrehajtja a taktikai elképzeléseket. Ha ezen a téren valami hiba lesz, úgy érhet bennünket Rómában is „koppenhágai zuhany". Egyébként nem valószínű, hogy Peru, India, vagy Franciaország amatőrei a magyar csapatot elüssék a továbbjutástól.

Az elődöntő várható esélyeit

már nehezebb latolgatni, hiszen egyelőre feltételezésekre vagyunk utalva.

Egy bolgár—olasz, vagy jugoszláv—olasz találkozó esetén inkább a vendégeknek adnék több esélyt.

A magyar csapatnak az esélyek szerint Lengyelországot, vagy Dániát kell legyőznie ahhoz, hogy döntőbe kerüljön.

Akárhogyan is alakul a bajnokság, tény, hogy az olimpiai aranyéremért nagyon meg kell küzdeni majd a győztesnek, hiszen a selejtezők után már komoly tudású csapatok kerülnek egymással szembe.

A magyarok esélyei nem kisebbek, mint bármelyik más ország válogatottjáé. Még azzal együtt sem, hogy pl. Bulgária, Lengyelország, vagy Dánia legjobbjait szerepeltetheti. Amennyire nem szabad esélyeinket önmagunk előtt csökkentenünk, olyannyira helytelen, ha biztos aranyéremről álmodoznánk. Érzésem az, hogyha a magyar játékosok olyan akarással harcolnak majd minden mérkőzésen, ahogyan azt idén Grázban, vagy Brünnben láttuk tőlük; ha képesek lesznek igazi tudásukat kifejteni, akkor reménykedhetünk, hogy *ott lesznek az aranyéremért küzdők között.*

Csanádi Árpád

A labdarúgás az olimpiai

Egy ideig csak bemutató szám volt a labdarúgás

A római olimpia sorrendben tulajdonképpen a tizedik, amelynek programjában ott szerepel a labdarúgás is, még pedig, mint az egyik legnehezebb és legérdekesebbnek ígérkező műsorszám.

1896-ban Athénben, az első ízben megrendezett modern olimpiai játékokon, még hiába keressük a futballt. Nem is tűzhették műsorra, hiszen a múlt század végén tulajdonképpen még csak Angliában űzték rendszeresen ezt a szép sportot. Egyes országokban — így nálunk is — ebben az időben kezdett csak gyökeret verni...

1900-ban, Párizsban már volt labdarúgó mérkőzés, de olimpiai műsoron kívül, csupán bemutató jelleggel. Az angol Upton Park London együttese látogatott el és 4 : 0 arányú győzelmet aratott a francia válogatott felett. A mérkőzés színvonala igen alacsony volt, látogatottsága nevetségesen csekély: mindössze 120 nézője akadt. A különböző évkönyvek a bemutató jelleg ellenére Nagy-Britanniát, mint olimpiai bajnokot tüntetik fel.

Négy évvel később St. Louisban ugyancsak bemutató jellegű mérkőzést vívott a kanadai Galt és a St. Rose of St. Louis együttese, s a mérkőzésen a kanadaiak győztek 4 : 0 arányban, bár hozzá kell tenni, hogy a győztes kanadaiak megkapták az olimpiai aranyérmeket.

Az első hivatalos labdarúgó olimpia

Hivatalosan először Londonban, 1908-ban szerepelt a labdarúgás az olimpia műsorán. Érthető is, hiszen abban az időben Anglia volt az első számú labdarúgó nemzet, nem hiányozhatott hát a brit földön rendezett olimpiáról a futball. Szép számmal akadtak jelentkezők — Franciaország például két csapatot is nevezett — s Magyarország is jelentkezett. Mire azonban elérkezett az utazás ideje, kiderült, hogy a kiküldetésre nincs fedezet, így a csapat itthonmaradt, s csak néhány vezető utazott ki — „tanulmányozásra." Magyarország kisorsolt ellenfele — Hollandia — játék nélkül jutott tovább. Ugyancsak visszalépett Csehország csapata, amelynek a francia I. csapattal kellett volna mérkőznie. A másik két előmérkőzésen Dánia 9 : 0-ra verte Franciaország II. csapatát, Anglia pedig 12 : 1 arányban győzte le Svédországot.

Az elődöntőben a brit csapat 4 : 0 arányban győzedelmeskedett Hollandia ellen, a nagyszerű dánok pedig 17 : 1 (!) arányban verték meg Franciaország I. csapatát. A döntőt így az akkori idők valóban két legjobb együttese: Anglia és Dánia vívta, s 2 : 0 arányú győzelmével a brit csapat szerezte meg az első labdarúgó olimpia bajnokságát.

Magyarország labdarúgóinak első olimpiai szereplése

Az 1912-es stockholmi olimpián már nagy labdarúgó mezőny gyűlt egybe, s először megjelent Magyarország is, még pedig igen jó csapattal. Sajnos azonban Fortuna asszony nem vett a kegyébe bennünket, már az elődöntőben Angliával kerültünk szembe és a Domonkos- Rumbold, Payer — Biró, Károly, Vágó — Sebestyén, Bodnár, Pataki, Schlosser, Borbás összeállítású csapat igen balszerencsés körülmények között — és kondíció hibák miatt — 7 : 0-ás vereséget szenvedett. Az elődöntő többi mérkőzésének ez volt az eredménye:

Hollandia-Ausztria 3 : 1, Dánia-Norvégia 7 : 0, Finnország-Oroszország 2 : 1.

A középdöntőben Dánia 4 : 1-re verte Hollandiát — a mérkőzés játékvezetője Herzog Ede, a magyar szövetségi kapitány volt — Anglia pedig 4 : 0 arányban győzte le Finnországot, így tehát a döntőben újra Anglia és Dánia találkozott. Ez is két gólos angol győzelmet hozott, s ezúttal 4 : 2 arányú győzelem jelentette Anglia második olimpiai labdarúgó bajnokságát. A harmadik helyet Hollandia foglalta el, miután 9 : 0-ra győzött a finnek ellen.

Egy kis babér azért Magyarország számára is akadt, miután a vigaszdíjban 3 : 1-re győztünk Németország, 3 : 0 arányban pedig Ausztria ellen. Megnyertük a vigaszdíjat, de ez vajmi kevés vigasztalást jelentett a 0 : 7-es vereség után...

Viharos botrány az antwerpeni olimpián

Nyolc évi szünet után — közben az első világháború tombolt — került sor ismét olimpiára, 1920-ban, Antwerpenben. Ezen a legyőzött központi hatalmak — amelyekhez Magyarország is tartozott — nem vehettek részt, de nem engedték az ifjú szovjet állam sportolóinak indulását sem.

Az antwerpeni labdarúgó torna már a selejtezőben vaskos meglepetésekkel indult: a két legnagyobb esélyes elvérzett. A kétszeres olimpiai bajnok Angliát Norvégia győzte le 3 : 1, Dániát pedig Spanyolország 1 : 0 arányban.

Az elődöntő négy mérkőzésén a következő eredmények alakultak ki: Csehszlovákia—Norvégia 4 : 0, Franciaország—Olaszország 3 : 1, Hollandia—Svédország (meghosszabbítás után) 5 : 4, Belgium—Spanyolország 3 : 1. A középdöntőben Csehszlovákia 4 : 1-re verte Franciaországot, Belgium 3 : 0-ra Hollandiát, így a döntőt az olimpiát rendező Belgium és az első világháború után alakult új állam, Csehszlovákia csapata vívta.

Ez a mérkőzés sokáig emlékezetes marad az olimpiák történetében. A döntő esélyese a kultúráltabb labdarúgást játszó Csehszlovákia volt, a belgák nagyobb lendületét azonban támogatta a hazai közönség biztatása, amely óriási hangerővel szinte kergette a győzelemre a belga csapatot. Ennek a csapatnak is volt néhány kiemelkedő játéka, elsősorban De Bie a kapus, a gladiátori termetű Swartenbroecks, a szinte áttörhetetlen hátvéd és megértő, kombinativ futballt játszott a csatársor ötösfogata.

A belgák 2 : 0-ás vezetést szereztek és a csehszlovákok mind idegesebben küzdöttek. Egy keményebb összecsapás után Lewis, az angol játékvezető kiállította a csehszlovákok egyik hátvédjét. A szóváltás tovább tartott, ebben beavatkozott a közönség is, amely mind fenyegetőbben viselkedett a vendégekkel szemben, mire a csehszlovák csapat levonult. Így lett Belgium olimpiai bajnok, a második helyért pedig új körmérkőzést rendeltek el, amelyet Spanyolország nyert meg Hollandia előtt.

Uruguay feltűnik...

Az 1924-es párizsi olimpiának a labdarúgás volt a fénypontja. Teljesen külön rendezték meg, jóval korábban, mint az atlétikát, úszást, vívást és a többi versenyszámot. A selejtező mérkőzések után a szakértők abban állapodtak meg, hogy a tornának két esélyese van: a Lengyelországot 5 : 0-ra verő Magyarország s a Jugoszlávia ellen 7 : 0 arányban győztes Uruguay. Volt még egy esélyes: Spanyolország, de az Olaszország elleni mérkőzés utolsó perceiben egy szerencsétlen öngóllal kiesett a további küzdelemből.

A következő forduló nagy — és a számunkra fájdalmas — meglepetést hozott: Egyiptom sötét csapata 3 : 0 arányban legyőzte a magyar együttest, amely szerencsétlen összeállításban és tudása minimumát nyújtva, indokoltan esett ki. Ugyanezt az Egyiptomot a következő fordulóban Svédország 5 : 0 arányban győzte le.

Az elődöntőbe a Csehszlovákiával előbb meghosszabbított, majd megismételt mérkőzés után a remek küzdőképességéről tanuskodó Svájc jutott, amely itt Olaszországot győzte le 2 : 1 arányban, míg Uruguay Franciaország ellen 5 : 1, Hollandia pedig — hosszabbítás után — Írország ellen 2 : 1 arányban győzött. A középdöntőben Svájc folytatta sikeres szereplését, most Svédországot fektette 2 : 1 arányban kétvállra, s ugyanilyen arányban győzött Uruguay Hollandia ellen. A döntőt tehát a délamerikai csapat és a svájci együttes vívta meg. Győzött Uruguay igen szép játékkal, 3 : 0 arányban, ebben az összetételben:

Mazzali — Nasazzi, Arispe — Andrade, Vidal, Ghierra — Urdinaran, Scarone, Petrone, Cea, Romano.

... és győz Amszterdamban is

Négy évvel később Amszterdamban a párizsi olimpián olyan remekül szerepelt svájci csapat már az első akadályánál elvérzett: Németországtól 4 : 0 arányú vereséget szenvedett. Akadt még néhány érdekes eredmény: Olaszország rendkívül

játékokon 1900-tól 1960-ig

heves küzdelmet vívott Spanyolországgal, a találkozás 1 : 1 arányban döntetlenül végződött. A megismételt mérkőzésen aztán az olaszok 7 : 1 arányban lelépték ellenfelüket. Nagyszerűen mutatkozott be Argentína, az olimpián másodiknak megjelenő délamerikai csapat. Az Egyesült Államokat 11 : 2, Portugáliát 6 : 1 arányban győzte le, csak Egyiptommal bírt nehezen (1 : 0), de legyőzésével mégis a döntőbe került, ahol kontinentális nagy riválisa: Uruguay volt az ellenfele, amely Hollandia (2 : 0), Németország (4 : 1), és Olaszország (3 : 2) legyőzésével került a döntőbe.

A végküzdelem szenvedélyes légkörben nagy küzdelmet hozott, de döntés nem született — 1 : 1 maradt az eredmény, — így meg kellett ismételni a döntőt. Ezen Uruguay 2 : 1 arányban győzött, s ezzel megvédte olimpiai bajnokságát. Kevés eltérés volt a két bajnokcsapat között. Amszterdamban ez az együttes játszott:

Mazzali — Nasazzi, Arispe — Andrade, Piriz, Gestide — Arremon, Scarone, Borjas, Cea, Figueroa.

A harmadik helyre Olaszország került, Egyiptomot — amely úgy megkeserítette Argentína döntőbe jutását, — 11 : 3 arányban intézte el:

A berlini olimpián győztes olasz csapat. A kép balszélén Pozzo szövetségi kapitány

Újabb botrány, ezúttal Berlinben

Berlinben egyes országok amatőr játékosaikat vonultatták fel az 1936-os labdarúgó olimpián. Így Magyarország is, amely ebben az összeállításban szerepelt: Régi — Kovács I, Berta — Lágler, Bohus, Király — Soproni, Kiss, Kállai, Bérces, Csutorás. Ez a csapat már az első mérkőzésen kiesett a további küzdelemből, Lengyelországtól 3 : 1 arányú vereséget szenvedett.

A selejtező, majd az elődöntő mérkőzéseken a legjobban Norvégia és Peru szerepelt. A norvégek előbb Törökországot 4 : 0, majd Németországot 2 : 0 arányban győzték le, Peru nagyszerű csatárjátékkal ontotta a gólokat Finnország ellen (7 : 3), utána pedig 4 : 2 arányban győzött az osztrákok ellen, miután a rendes játékidő 2 : 2 arányban végződött és meghosszabbításra került sor.

A peruiak a hamisítatlan délamerikai futballt játszották, a technika és a lendület egyaránt megvolt a játékukban. Nagy tetszést arattak és a szakértők úgy jövendölték: a peruiak biztosan ott lesznek a döntőben:

Nem így történt! Az osztrákok valami formahiba miatt megóvták az elvesztett mérkőzést, amelynek újra játszását rendelték el: Peru vitatta a maga igazát és nem állt ki az ismétlésre kitűzött mérkőzésre. A legjobb együttes kiválása irreálissá tette a labdarúgó tornát, amelynek további mérkőzésein Ausztria 3 : 1-re legyőzte Lengyelországot, Olaszország pedig — hosszabbítás után — 2 : 1-re Norvégiát. Így olasz-osztrák döntőre került sor a német Bauwens játékvezetése mellett és az olasz csapat — ezúttal is hosszabbítás után — 2 : 1-re győzött, megnyerte első olimpiai bajnokságát. Harmadik Norvégia lett, amely 3 : 2-re verte Lengyelországot.

Az olaszok olimpiai bajnokságát ez a csapat vívta ki:

Venturini — Foni, Rava — Baldo, Piccini, Locatelli — Frossi, Marchini, Bertoni, Biagi, Gabriotti.

Svédország olimpiai győzelme Londonban

1948-ban, a második világháború utáni első olimpián, ahol ismét békés versengésben találkozott a világ sportoló fiatalsága, tizenhatos mezőny kezdte a labdarúgó olimpia küzdelmeit és a döntőbe Svédország és Jugoszlávia került. Így jutottak el az olimpiai bajnokság küszöbéig:

Svédország: Ausztria ellen 3 : 0, Korea ellen 12 : 0, Dánia ellen 4 : 2.

Jugoszlávia: Luxemburg ellen 6 : 1, Törökország ellen 3 : 1, Anglia ellen 3 : 1.

A döntőben Svédország megszerezte első labdarúgó olimpiai bajnokságát, 3 : 1-re győzött Jugoszlávia ellen, harmadik pedig az angolok felett aratott 5 : 3-as győzelme után Dánia lett.

Magyar győzelem Helsinkiben

1952-ben a magyar labdarúgás már erősen felfelé ívelő formát mutatott és így jogos reménykedés kísérte Helsinkibe. Az első akadályt a keményen játszó románok ellen (2 : 1) még nehezen vettük, de aztán mérkőzésről mérkőzésre mindinkább kibontakozott a nagyobb magyar labdarúgó kultúra, a fejlettebb tudás és a csapat sorozatos győzelmekkel jutott el a döntőig: Huszonhét év után végre sikerült győzni az olaszok ellen (3 : 0), majd a törököket fölényesen 7 : 1, azután pedig a londoni olimpiai bajnok Svédországot tüneményes játékkal 6 : 0 arányban győztük le. A magyar csapat talán ez utóbbi mérkőzésen nyújtotta olimpiai győzelmi sorozatában a legszebb játékot. Ezzel a győzelemmel jutott el a döntőbe, ahol a másik résztvevő — akárcsak Londonban — Jugoszlávia volt. A jugoszlávok is nehéz ellenfeleket győztek le. A Szovjetunióval vívott mérkőzésük sokáig emlékezetes marad. Már 4 : 0 arányban vezettek, amikor kapusukat a sportszerűtlenül viselkedő Bearát kiállították és 5 : 5 lett az eredmény. A mérkőzést meg kellett ismételni, ezen a jugoszlávok 3 : 1-re győztek, utána pedig Dániát 5 : 3-ra, a Német Szövetségi Köztársaságot pedig 3 : 1-re győzték le.

A döntő vérbeli küzdelmet hozott. A magyar csapat Grosics — Buzánszky, Lóránt, Lantos — Bozsik, Zakariás — Hidegkuti, Kocsis, Palotás, Puskás, Czibor összeállításban lépett pályára, a jugoszláv együttesben is több kivételes klasszis akadt: Beara, Csajkovszkij, Boskov, Vukas, Bobek, Zebec:

A magyar csapat kétségtelenül jobb volt és megérdemelte a 2 : 0 (0 : 0) arányú győzelmet. De ez nehezen született meg, az első félidőben például tizenegyest hibáztunk, ami érthetően idegesítette a magyar és érthetően felvillanyozta a jugoszláv csapatot. Végül azonban mégis megszületett a szép győzelem, olimpiai bajnok lett a magyar csapat. A jugoszlávoknak ezúttal is be kellett érniök a második hellyel, harmadik pedig Svédország lett.

Csonka mezőny Melbourne-ben

1956-ban a melbournei olimpián, elsősorban a nagy távolság miatt csökkent a labdarúgásban résztvevő országok száma. Még a tizenhatos döntő mezőnyéből sem jelent meg öt, közöttük Magyarország sem. A helsinki olimpia labdarúgó győztesének távolléte, amely azóta is szép eredmények egész sorával bizonyította elsőségét, — érzékenyen érintette a melbournei olimpia rendezőit, s vesztett érdekességéből a labdarúgó olimpia.

Az első ausztráliai olimpián a Szovjetunió csapata nyerte a labdarúgást, s nagy küzdelmekben, szép játékkal harcolta ki az olimpiai bajnoki címet. Nem volt könnyű az útja. A bolgárokkal már a helsinki olimpiai selejtezőben is nehezen bírtak, itt az elődöntőben kerültek össze és a nagyobb állóképességű szovjet csapat csak a meghosszabbított játékidőben győzött 2 : 1 arányban. Jugoszlávia Indián keresztül (4 : 1) jutott el a döntőbe, ahol heves, nagy küzdelem alakult ki. Végül a Szovjetunió győzött 1 : 0 arányban. Jugoszláviának ezúttal is — most már harmadszor — a második hely jutott. Harmadik Bulgária fejlődő csapata lett, amely 3 : 0-ra győzte le Indiát.

És Rómában?

London, Stockholm, Antwerpen, Párizs, Amszterdam, Berlin, újra London, Helsinki és Melbourne után Rómában tizedszer küzdenek meg a labdarúgás olimpiai elsőségéért.

Sok jóképességű csapat lesz az olasz fővárosban, s nehéz küzdelmekre van kilátás.

Mindamellett, ha a magyar csapat az utolsó pillanatig sportszerűen és kellő komolysággal készül és teljes erőbedobással vívja meg mérkőzéseit, bízunk a jó szereplésében.

Évről-évre nő a megyei ifjúsági

Sok örvendetes jelenséget hozott Debrecenben a megyei ifjúsági labdarúgó csapatok ezévi tornájának döntője, amelyen az elsőséget ezúttal Budapest-Nyugat együttesének sikerült megszereznie.

A felsorolást talán azzal lehetne kezdeni, hogy

ismét tapasztalható volt a torna jelentőségének növekedése.

A sportbeli felkészítésen kívül a vezetők egyre nagyobb gondot fordítanak a fiatal labdarúgók „megjelenésére" is. A két budapesti válogatott, valamint Csongrád együttese kifogástalan és szemre is csinos sportöltözékével méltán keltett feltűnést a tiszántúli városban. Kár viszont, hogy a kitűnő felkészültségű Győr-Sopron csapata tarka-barka és eléggé viseltes melegítőjében lerontotta az általános összhatást.

Az 1960. évi országos ifjúsági torna győztese: Budapest-Nyugat csapata

Fegyelmezettség terén nem történt semmi különösebben kirívó. Mind a kilenc mérkőzés kemény, férfias játékot hozott, s a fiatalok — bár teljes erejüket latbavetették a jószereplés érdekében —

alig-alig hágták túl a szabályokat.

A kitűnő debreceni játékvezetőknek csak egyízben kellett a kiállítás eszközéhez nyúlniok — egy keményebb becsúszást minősítettek szabálytalannak — ezenfelül azonban még a figyelmeztetéssel sem kellett élniök. Nem volt beszéd, reklamálás a pályán, s egy-egy erősebb összecsapást is mindig a baráti kézfogás követte. Fegyelmezettek voltak ifjúsági labdarúgóink, s ez elsősorban természetesen a vezetők és edzők érdeme.

Kitűnő mérkőzéseket láthatott a döntőben a debreceni közönség, amely pedig kezdetben kissé „lemosolyogta" az eseményt. A napok múlásával azonban, amikor híre ment a jó futballnak, az átigazolás elmaradása miatt kesergő labdarúgó rajongók a DEAC pályán leltek egy kis vigaszt „fájdalmukra".

Az első helyet eldöntő Budapest-Nyugat—Győr-Sopron találkozó olyan színvonalas volt, amilyent

ritkán látni bajnoki mérkőzésen is.

Nagyobb dícséretet nem is lehet mondani a játékra, mint azt: nívója helyenként elérte az UEFA döntőjét. A kétszer 40 perc alatt mindvégig hullámzott a játék, a támadó szellem eredményeként percenként forogtak veszélyben a kapuk, a támadók és védők kemény és lelkes harca pillanatonként ragadtatta tapsra a közönséget. S hogy Budapest-Nyugat csapatának sikerült a győzelmet megszereznie, elsősorban annak köszönheti, hogy csapata kiegyensúlyozott volt, míg Győr-Sopronban a 3—4 „kiegészítő játékos" a döntő pillanatokban csődöt mondott. Nagy pluszt jelentett ezenkívül a fővárosiaknak kitűnő kapusuk és középhátvédjük, az óbudai Takács és Fóris, akik a közeljövőben valószínűleg ismét hallatnak majd magukról.

Értékelve a döntőt el lehet mondani, hogy

reális körülmények között alakultak ki a helyezések.

Az első és második helyen a már előbb említettek alapján Budapest-Nyugat és Győr-Sopron osztozott. A harmadik helyezett Baranya időnként csillogó csatárjátékot mutatott, míg a negyedik helyezett Budapest Közép eléggé szerencsés körülményeк között vívta ki előkelő helyét. Csongrád megye ezúttal is hadilábon állt a szerencsével. Legyőzte pl. Győr-Sopront és mégis csak ötödik lett. A legszebben futballozó együttesek közé tartoztak a Tisza-partiak és játékuk méltán aratott közönségsikert.

A 2. helyezett: Győr-Sopron megye

csapatok tornájának jelentősége

A 3. helyezett: Baranya megye
(MTI Fotó főosztály, Petrovits László felvételei)

jobbszélsők; mégpedig különböző típusúak: a munkabíró győri Glaser, a finom mozgású Teveli (Kerámia), a szegedi Tóth L., a gyulai Tímár, a Kábelgyári Tóth, hogy ne is beszéljünk a már befutott Faliszekről. Balszélen már nem volt ilyen bő a választék. A bajai Ersiből és a budapesti Radnaiból azonban jó átlagú szélső válhat.

Sok-sok tehetséget láttak a szakvezetők, Debrecenben, s remélhetőleg sikerül majd a legjobb képességű játékosokból olyan keretet kiállítani, amely jól megállja majd a helyét az őszi nemzetközi találkozókon és méltó örökébe lép az idei győztes UEFA csapatnak.

Hoffer József

A hatodik helyen végzett Szolnok vegyes benyomást keltett. Játékuk erőtől duzzadt, a Baranya megye elleni vereség után azonban játékosaik elkedvetlenedtek, s az 5—6. helyet eldöntő mérkőzésen Csongrád ellen kiábrándítóan játszottak. Elvesztették — eléggé elítélhetően — minden becsvágyukat, s ezt vezetőik sem tudták bennük felébreszteni.

A döntőn kívül

68 tehetséges játékos táborozott még Debrecenben

a fővárosból és vidékről. Délelőttönként csapatokba tömörülve játszottak, adtak számot tudásukról. Nemegyszer a nagy hőségben is olyan játékkal rukkoltak ki, hogy a labdarúgó inyencek is csettintgettek, s a debreceniek véleménye az volt, hogy bizony még a DVSC-t is meg lehetne erősíteni a legtehetségesebbekkel.

Az ifjúsági labdarúgók ezidei debreceni seregszemléjének főcélja a jövő évi UEFA keret kiválogatása volt.

Sok biztatót hozott

a debreceni két hét, elsősorban azokon a posztokon, amely mostanában a magyar labdarúgás „Achilles-sarkának" tekinthető. Így szép számmal akadtak pl. jóképességű kapusok: Takács, (Óbudai Goldberger), Borbély (Chinoin), Kiss (Bp. Honvéd), Konrád (Goldberger), Szeles (Székesfehérvár),

Innen — onnan a futball-világból

Romániában Georghe Constantinra, a Bukaresti CCA és a román labdarúgó válogatott jobbösszekötőjére esett a választás az idény legjobb játékosa cím odaítélésénél.

*

A The People című angol lap a befejezett bajnoki idény alapján a legjobb játékosok rangsorát így látja: 1. Mc Ilroy (Burnley), 2. Mac Kay (Tottenham), 3. Eastham (New Castle) és Trautmann (Manchester City), 5. Hopkinson (Bolton Wanderers).

*

A Majorque (Baleár szigetek) csapata a jövő idényben először vesz részt a spanyol labdarúgó bajnokság története során az első liga küzdelmeiben. Az együttest 1955-ben fel akarták oszlatni, s azóta azt a hőstettet követte el, hogy a III. osztályból három év alatt került az első ligába.

*

Az angol labdarúgás megmentésének 36 lehetősége is volna. Íme egy, amelyet a Futball Liga terjesztett elő: csúcsbajnokságot kell szervezni 20 klub (12 angol és 8 skót csapat) részvételével s ezek legjobb játékosaikból kell majd kialakítani egy válogatottat Nagy-Britannia néven. Így hamarosan lehetséges lenne az angol labdarúgás régmúlt dicsőségének bizonyos fokú visszaszerzése.

*

A spanyol labdarúgó bajnokságban 1929 óta a Real Madrid és az FC Barcelona huszonkilencszer vett részt. Nagyon érdekes, hogy mindkét együttes ez alatt az idő alatt 927 bajnoki pontot szerzett. A Barcelona 404 alkalommal győzött, 119-szer mérkőzött döntetlenül és 207 találkozón vonult le vesztesként a pályáról, 1767 : 1120 a gólaránya.

*

A Real Madrid mérlege: 400 győzelem, 127 döntetlen, 203 vereség. A gólarány 1751 : 1115. „Bajnoki" sorrendben tehát a Barcelona csak hétezred gólarány különbséggel (1577) előzi meg a Real Madridot (1570).

A két „nagy" mögött a további sorrend: Bilbao 892 pont, Valence 766, Atletico Madrid 750, Espanol 699, Sevilla 682.

*

Tom Finney, az angol labdarúgás egyik csillaga ezév április 30-án játszott utoljára. Futball pályafutása során 517 mérkőzésen vett részt. (Hetvenötször a válogatottban és 442 alkalommal klubjában a Preston North Endben). 240 gólt lőtt ezen idő alatt, 187-et bajnoki, 23-at kupa és 30-at válogatott mérkőzésen. Finney 38 éves korában akasztotta szögre a futballcipőt.

*

Ötnapos edzőtovábbképző a legújabb

Azzal kezdődött az MLSZ és a labdarúgó Edzők testületének ötnapos tanfolyama július közepén, hogy *Barcs* Sándor, a labdarúgószövetség elnöke és *Bartos* Géza, az MTSH nevelési osztályának vezetője megállapította: a magyar edzők általában jól képzettek, jól végzik nevelő és oktató feladataikat, munkájuk miatt keresettek szerte a világon, de ebben a sportágban sincs megállás, szakadatlan a fejlődés, azonkívül mindig adódnak kisebb-nagyobb hibák, hiányosságok, amelyeket javítani, csiszolni, pótolni kell. Labdarúgásunkban mostanában különösen az egyéni képzésben van szükség erősítésre, mert a fiatalok jelentős része technikailag, taktikailag, de testi-idegrendszeri képességek tekintetében is elégtelen képzettséggel kerül a felnőttek közé. Ennek megfelelően ezen a továbbképző tanfolyamon az egyéni képzés problémáin volt a súlypont.

A SZAKASZOS EDZÉS

labdarúgásban való alkalmazásáról szólt az első előadás. *Volentik* Béla, az olimpiai csapat edzője tartotta. Elmondta, hogy ez a módszer lényegében az erős és gyenge terhelés váltakozó ritmikus alkalmazása. A módszer tulajdonképpen nem új, hiszen labdarúgásban már régen ismeretes az edzésgyakorlatok váltakozó terheléssel való végeztetése. Az új benne az, hogy az utóbbi években tudományos kutatások alapján meghatározták: mekkora a legkedvezőbb terhelés és a rákövetkező „leggyümölcsözőbb" szünet (helyesebben: tevékeny pihenő), illetőleg ezek egymáshoz való viszonya.

A módszer elvei a következők:

1. *A terhelés ne tartson tovább 30—60 mp-nél. Az ennél hosszabb ideig tartó terhelés hatása fokozatosan csökken.*
2. *A legkedvezőbb a 60—80 százalékos terhelés.*
3. *A szünet (tevékeny pihenő) időtartama 45—90 mp közötti legyen.*
4. *A terhelés végén a pulzusszám ne legyen 180-nál, a következő terhelés kezdetén pedig 120-nál több.*

Az ilyen módszerű edzéssel, amint a kísérletek során bebizonyosodott, kisebb az elfáradás, mégis nagyobb a fejlődési inger. Az ilyenfajta edzéssel elsősorban a labdarúgók *gyorsasági állóképessége* fejlődik, ami azt jelenti, hogy a gyors mozgást hosszabb időn át tudják kifejteni. A módszer alkalmazását a futók és az úszók kezdték (az ausztrálok manapság már 70—100 százalékos terheléssel alkalmazzák), de az utóbbi években valamennyi olyan sportág átvette, amelyben a gyorsaság, az erő és az állóképesség szerepet játszik. Sikeres kísérletek történtek bevezetésére külföldön is, idehaza is. Sz. A. Szavin beszámol róla, hogy a Moszkvai Szpartak és a Moszkvai Torpedo játéka észrevehetően javult bevezetése óta. Eleinte csak futásra és labdavezetésre alkalmazták, azóta azonban kiterjesztették minden mozgásos gyakorlatra, így a technika és a taktika legtöbb gyakorlatára is. (Természetesen csak olyan gyakorlatokkal végeztethető, amelyeket a játékosok már hibátlanul hajtanak végre.) *Fehéri* János elmondta hozzászólásában, hogyan kísérletezett a módszerrel a BVSC ifjúsági csapatánál, *Gábor* Sándor pedig a Székesfehérvári Vasas eredményes kísérletezését ismertette. Ezekből kiderült, hogy az ilyen módszerű edzést óvatosan, lassú fokozatossággal szabad csak felépíteni.

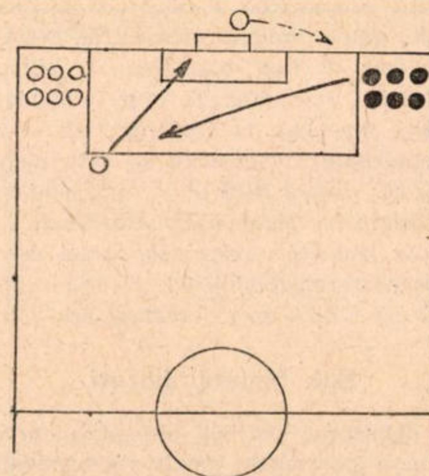
A gyakorlati edzésbemutató során *Volentik* példaképpen szemléltetett néhány szakaszos módszerrel végzett erőnléti, technikai és taktikai gyakorlatot. Ez utóbbiak közül mutatunk be egypárat.

FEJELÉS felfüggesztett labdába, néhánylépéses nekifutással, oda és vissza. 30 fejelés egy sorozatban. Utána egy perc szünet: lazító lábkirugdalás, kar- és vállmozgatások.

TOPPOLÁS-LABDAVEZETÉS párokban; az egyik játékos dobja a labdát, 8—10 m-ről, s mindjárt ráfut társára („ellenfelet" játszik); a másik oldalra toppol — kitér az ellenfél elől — és átvezeti a labdát társa helyére; azután ő dobja toppolásra... Változata: cselezéssel.

PASSZOLÁS KÖRBENFUTÁSSAL: 3—4 játékos körben fut, s megszabott módon passzolja keresztbe a labdát (megállítással vagy kapásból); mindkét irányba futnak, hol jobbal, hol ballal passzolnak.

BEADÁS-KAPURALÖVÉS: öt-hat játékos bead az alapvonal és a 16-os találkozásától, gyors egymásutánban; a 16-os túlsó sarkánál levő játékos ráfut a beadott labdára és átvétel után, vagy kapásból rálövi; öt-hat kapuralövés után átmegy a 16-os másik sarkához és onnan a másik öt-hat játékos beadott labdáját lövi sorozatban; utána más játékos megy kapuralőni. Egy-egy játékos tehát 10-12 lövést ad le sorozatban, utána — pihenőként — bead. A beadások lefutással is történhetnek. (1. ábra)

1. ábra

ÖSSZJÁTÉK HÁRMASBAN. A 16-os két sarkáról indul két játékos — A és C — B pedig C-től néhány méternyire helyezkedik el. C lead B-nek és fut előre; B előreadja C-nek és fut át a másik

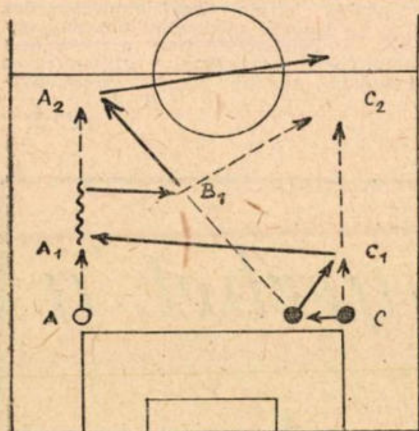
Illovszky Rudolf, a Vasas edzője a „terheléses" szökdelő váltóban. A háttérben balról: Kolláth, Fehéri (BVSC, most a Vác edzője), Lakat, Benedek Endre gyak. vezető
(MTI Fotó főosztály, Petrovits László felvételei)

elméleti és gyakorlati tapasztalatok alapján

Volentik Béla előadását hallgatják, illetőleg nézik a résztvevők

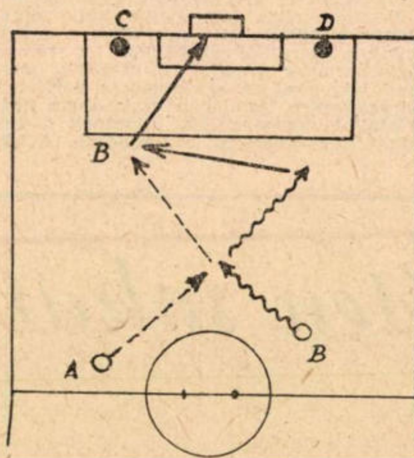
oldalra; C keresztbeadja a labdát az előrefutó A-hoz, az vezeti egy-két lépést, majd leadja B-nek; B most az A elé „teszi" a labdát és átfut a másik oldalra;

2. ábra

a keresztbeadott labdáját C kapja stb. Így mennek gyors összjátékkal a másik 16-osig. Akkor hármasban adogatnak, emelgetik a labdát (2. ábra) fél percig („gyümölcsöző" szünet), majd indulnak visszafelé...

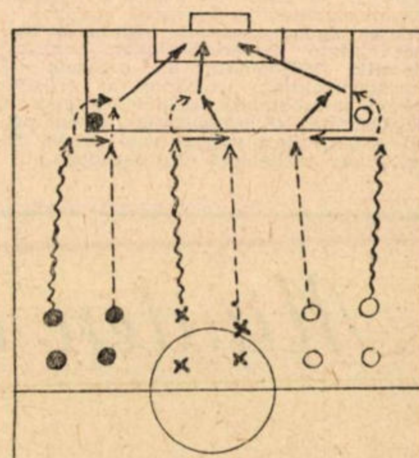
HELYCSERÉS ÖSSZJÁTÉK. A félpályán hordozható kapufát állítunk fel (vagy alkalmi kaput készítünk). A és B feláll a félpályán, egymástól 20—25 m távolságra. Sípjelre indul: B vezeti a labdát keresztbe előre, A is megindul rézsút előre; a pálya felénél B hirtelen megállítja a labdát talppal és továbbfut; a befutó A veszi át a labdát, átvezeti a másik oldalra és onnan keresztbe B elé adja; B az átvétel után (vagy kapásból) kapura lő. Utána labdájukkal emelgetnek lábbal, fejjel. Közben a másik oldalról C és D megindul és hasonlóan végzi

3. ábra

a gyakorlatot. Azután megint A és B következik... És így tovább (3. ábra).

KÉNYSZERÍTŐ PASSZ — LYUKRAPÖRDÍTÉS. A balszárny két tagja (A és B), a középcsatár és a jobbfedezet (C és D), a jobbszárny két tagja (E és F) támad baloldalon, középen, illetőleg jobboldalon. A, C és F vezeti a labdát, a 16-os két sarkánál, illetőleg közepén álló ellenfelek elől velük együtt futó társukhoz adnak (kényszerítő passz), az az ellenfél mögött előre perdíti a labdát és az előrefutó A, C és F kapura lő. Aztán szerepcsere a támadók között. Esetleg a védők is végzik ezt a gyakorlatot. Úgy is lehet rendezni, hogy két-két, vagy három-három pár hajtja végre a gyakorlatot gyors egymásutánban. A további fokozat: a védők igyekeznek közbelépni. Stb. (4. ábra)

4. ábra

Ádám József

a labdarúgók egyéni képzése

fontosságáról, módszereiről és formáiról beszélt, *Orczifalvi* István pedig az egyéni edzés tervezéséről és szervezéséről, utóbbi azután kint a TF-pályán gyakorlatban mutatta be: hogyan dolgozik az edző egy-egy játékossal, hogyan irányít és ellenőriz gyakorló párokat és csoportokat.

Baróti Lajos szövetségi kapitány két előadást is tartott az elmúlt évek gyakorlati tapasztalataiból. Edzőink fejlesztik magukat, általában igen jól dolgoznak, de azért akadnak munkájukban

olyan részek, amelyeket még jobban is lehetne végezni. Az elmúlt évben például gondos volt az alapozás, utána azonban itt is, ott is engedtek az „iramból" vagy azért, mert ment a játék, vagy azért, mert nem ment. Az edzések bemelegítő és előkészítő része nem eléggé változatos, az alapvető fizikai képességek fejlesztésében fokozni kell, különösen a gyorsaság, a gyorsasági állóképesség és az erő tekintetében. A technikai színvonal nem eléggé magas: sok fiatal többé-kevésbé képzetlenül kerül az élvonalba. Még a válogatott keretekben is sok a „féllábas" játékos.

Második előadásában *Baróti* a válogatott csapatok edzésein és mérkőzésein tapasztaltakat ismertette, elsősorban játékrendszerbeli és taktikai szempontból. A különféle játékrészlet-megoldásokat kint a pályán gyakorlatban is bemutatta.

A tanfolyamon részt vevő élvonalbeli edzők közül sokan (*Szűcs* Gyula, *Jávor* Pál, *Lakat* Károly, *Kalmár* György, *Kalocsay* Géza, *Mátsay* András) mondták el tapasztalataikat és az általuk alkalmazott edzésgykorlatok közül sokat bemutattak (a már említetteken kívül: *Illovszky* Rudolf, *Szűcs* György, *Marosvári* Béla, *Titkos* Pál is).

Pálfai János

a labdarúgók izomerejének fejlesztéséről

beszélt. Az izomerő fejlesztése — mondotta —, amint azt az utóbbi évek tudományos vizsgálatai, kísérletei, valamint a különféle sportágakban elért hatalmas eredményjavulások bizonyítják, előmozdítja a gyorsaság és a ruganyosság képességének jobb kifejtését. Minden sportágban — amelyben a gyorsaságnak szerepe van, ahol valamilyen szernek a súlyát, vagy közegnek az ellenállását kell legyőzni, előnybe kerül az, aki nagyobb izomerővel rendelkezik. Bármilyen mozgáshoz erőre van szükség. Nagyobb erő, nagyobb elmozdulást eredményez, ezért alapja az erő végeredményben a gyorsaságnak is, a ruganyosságnak is.

A teljesítményeket javítja az izomerő általános fejlesztése is, de sokkal jelentősebb a javulás, ha olyan különleges erőgyakorlatokat is végzünk, amelyek a kérdéses sportmozgásban leginkább szerepet játszó izomcsoportokat, izmokat fejlesztik. Különösen, ha ezeknek az izomcsoportoknak, izmoknak az erősítés közbeni működtetése megfelel a sportág mozgásainak. (Labdarúgásban ilyen például a nehezített szerrel való rúgás, fejelés, vagy terheléses elrugaszkodás.)

ÁLTALÁNOSAN ERŐSÍTŐ GYAKORLATOK: mászások, függeszkedések, fekvőtámaszban karhajlítások, erőt fejlesztő társasgyakorlatok, nagylabda (medicin labda) dobások, kézisúlyzóval, homokzsákkal végzendő gyakorlatok, mindezekkel versenyek, edzésjátékok stb.

A KÜLÖNLEGES ERŐSÍTŐ GYAKORLATOK között vannak, amelyek az elrugaszkodóerőt fejlesztik (súlyzóval a nyakban leguggolás és gyors felegyenesedés, lépcsőn felfelé futás szer nélkül és két nagylabdával a hónuk alatt — ugyancsak két labdával „terhelten" szökdelések felugrások páros lábon és féllábon —, lassú futás közben felugrások, „indiánszökdelés" és „orosz tánc" stb.), s olyanok, amelyek a rúgóerőt (nagylabda, homokzsák emelése expanderrel, gumiszalaggal nehezített rúgómozdulat stb.). Sokféle versenyt és játékot is kialakíthatunk ezekből az erőgyakorlatokból: egyéni és csapatversenyek nehezített rúgással, kiszorító nagylabdával vagy homokzsákkal, páros- és féllábon szökdelőversenyek, labdavezetőváltó, labdarúgó-röplabda, lábtenisz, cica, kakasviadal stb. nagylabdával a hónalj alatt.

A szervezetre gyakorolt hatás szempontjából labdarúgásban a *dinamikus erőgyakorlatok* végeztetése a helyes. (A dinamikus mozgásra az izom gyors összehúzódása-elernyedése jellemző; az izom megrövidül, de tónusa változatlan marad.) A tudományos kutatások azt mutatják, hogy az izomerő fejlesztéséhez a lehetséges terhelés *50—60 százaléka* is elegendő. Ez azt jelenti a labdarúgók gyakorlatában: ha 20 kilós súlyzóval a nyakában 30 leguggolást-felállást is el tudna végezni a játékos, ereje kellő fejlesztéséhez 15—18 leguggolás-felállás is elegendő. A gyakorlatokat *csak a maximális idő 25 százalékáig kell végezni*, azaz: ha egy óráig bírná a játékos, akkor 15—16 percig is elegendő... Az erőfejlesztő gyakorlatok nem lassítanak, ha az erőkifejtés gyors, vagy ha utána *megfelelő lazító mozgásokat* végzünk. Az alapozó időszakban legalább hetenként háromszor végeztessenek az edzők erőfejlesztő gyakorlatokat (mégpedig általánosan és különlegesen fejlesztőket egyaránt), a formábahozásban hetenként kétszer, a formábantartásban pedig legalább hetenként egyszer (főleg különlegesen fejlesztőket). A sportolók egyéniségét az erőfejlesztés tekintetében is messzemenően figyelembe kell venni. különös gonddal kell *ügyelnünk a fiatalkorúakra*. Serdülőknél például a túlzott erőgyakorlatok gátolják a csontok hosszanti növekedését, s károsak a vérkeringési szervekre. Általában csak olyan gyakorlatokat végeztessünk, amelyek a fiatalokat nem késztetik erőlködésre. A különleges — a sportág jellegének megfelelő — erősítő munkát csak 15—16 éves korban ajánlatos megkezdeni, akkor is óvatosan, lassú fokozatossággal.

Lakat Károly felvetette az ötletet: alakítsanak ki magyar viszonyoknak megfelelő

általános és különleges technikai követelményeket,

amelyeknek hibátlan végrehajtása biztosítaná az egyéni labdakezelés fejlődését, az előrehaladás ellenőrzését. Ilyen „normák" úttörők-serdülők, valamint ifjúsági-felnőttek számára:

ÁLTALÁNOS (mindenki számára kötelező) követelmények:

Labdaemelgetés („dekázás") lábbal és fejjel, felfüggesztett labda fejelése minél magasabb ponton; rúgás távolságra és célba; labdavezetés akadályok között; partdobás távolságra és pontosságra.

KÜLÖNLEGES követelmények:

KAPUSOK: kirúgás az ötösről és kézből a játéktér különböző részébe; a pontos kidobás gyakorlata; harmadiknak egy szabadonválasztott gyakorlat a hátvédek gyakorlatai közül.

HÁTVÉDEK: álló és mozgó labda rúgása meghatározott távolságra és helyre; a labda kifejelése az ötös területéről oldalt, minél messzebb.

FEDEZETEK: a labda átívelése (labdavezetés után) a játéktér egyik feléről a másikra; kapásból, fordulásból előreadás; a labda fejjel „levetése" a társ elé.

CSATÁROK: szögletrúgás beívelése ballal és jobbal mindkét oldalról; labdavezetés akadályok között és kapuralövés; kapurafejelés különféle változata.

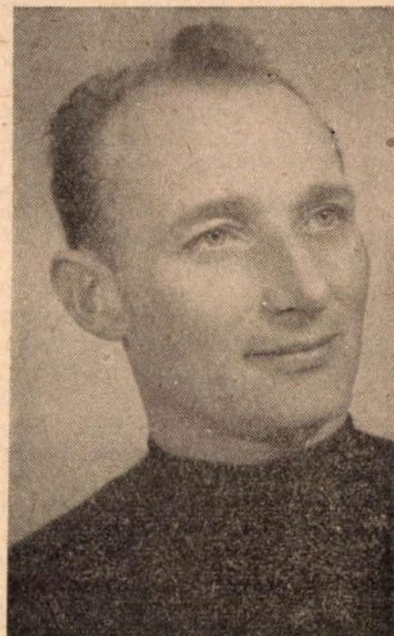
Az ötödik napon *Botár* Zoltán dr. az edzettség gyakorlati megállapításának módjairól, valamint a terhelés és pihenés helyes arányáról beszélt, *Dobozi László* a filmmel történő szemléltetésről, *Pálfai* János pedig a játékosok személyiségének, egyéni tulajdonságainak megismeréséről, az egyéni nevelés és oktatás szempontjából igen fontos lelki tényezőkről beszélt.

Ádám József, a tanfolyam vezetője, záróbeszédében megállapította, hogy a szervezésre rendelkezésre álló kevés idő ellenére, a tanfolyam sikeres volt, résztvevői további oktató-nevelő munkájukhoz sok új és érdekes gyakorlati tapasztalatot kaptak, s megismerkedtek a közelmúlt tudományos kutatásának gyakorlatban használható néhány fontos eredményével.

P. J.

A fényszóró sugarában

NIKOLICZA JÓZSEF

A fény *ezúttal egy olyan sportolót világít meg, akit a szurkolók most pályafutásának alkonyán nem igen ismernek, s még kevésbé emlékeznek majd rá akkor, ha végleg búcsút mond a zöld gyepnek. Hétköznapi ember, s nagyszerű dolog az, hogy önmaga is, hasonlóan vélekedik magáról. Pedig egy, s más dologgal eldicsekedhetne. Például azzal is, hogy két esztendőn keresztül az élvonalban játszó szegediek kapuját védte, hogy most harmincötéves korában az NB II. legjobb kapuvédői közé tartozik, hogy szerény, becsületes sportoló, aki munkafronton is nagyszerűen helytáll.*

Nemes, a sportneve, de legtöbben mégis csak igazi nevén ismerik: Nikolicza. Így ismerték meg azok az angyalföldi gyerkőcök is, akik már akkor szurkolói voltak, amikor még a Juta kölyökcsapatának hálóját őrizte. Amikor pedig már a Péceli AC NB II-es csapatában védett, felfigyeltek rá a szakemberek is. Így került 1950-ben a Szegedi Petőfibe. Legfőbb erénye, akkor a megbízhatóság volt, s Székesfehérvárott a Vasasban, megbízhatónak ismerik ma is. Ez a jelző nem magas, de nagy elismerést jelent, s pompásan illik Nikolicza József egész egyéniségéhez, amely mentes minden nagyképűségtől. Ennek bizonyítására érdemes szószerint idézni szavait:

— *Jó átlag kapusnak vallom magam. Nem kenyerem a légbukfencekre való törekvés, a homorítás. Az egyszerű megoldásokat kedvelem. Igaz, nagy teljesítményekre még fiatalkoromban sem voltam képes...*

— *És egy évvel ezelőtt a Komló elleni 2 : 1-es mérkőzésen?* — vágtuk közbe.

Mosolygott.

— *Akkor valóban kitettem magamért. Azt mondják: gólnak látszó lövéseket is védtem. Az újságban pedig a mezőny legjobbjaként emlegettek.*

Szóval ilyen fiú a

Jocó, így hívják a munkahelyén is. S ebben a becenévben benne van az a szeretet is, amellyel körülveszik. A Villamosság Rádió és Televízió Készülékek gyárának dolgozója, rádióműszerész, azaz a napokban már diszpécsernek nevezték ki. Amikor három esztendővel ezelőtt a gyár Akácfa úti servizébe került, idegenkedve fogadták. Ezt Végh Tibor, jelenlegi felettese sem tagadja:

— *Amikor megtudtuk, hogy futballista viszolyogtunk. Úgy gondoltuk, aligha lehet rá majd számítani. De aztán nagyon kellemesen csalódtunk benne. Az ő példája is azt bizonyítja, hogy ma már a sportolók munkához való viszonya örvendetesen megváltozott. Jocó, kezdettől fogva tanulékony, szorgalmas. Nálunk tanulta meg a mesterséget, s meggyőződésem, hogy kitűnő szakmunkás lehet belőle.*

Munkatársai becsülik akaraterejét. Azt például, hogy esti tanfolyamok révén képezi magát, elvégezte a négy középiskolát is. És azért szeretik, mert szolgálatkész, udvarias. Nemcsak a nőket kíméli meg a nagyobb megterhelést jelentő cipekedéstől, hanem néha azokat a szállítómunkásokat is, akik nehezen bírnak a súlyos terhekkel. Ugrik és segít, pedig ez nem kötelessége a rádióműszerésznek, de az e m b e r n e k, annál inkább.

Szereti a labdarúgást, s most amikor már lassan sutba kell dobnia a könyökvédőt, egyre többet foglalkozik a Székesfehérvári Vasas fiataljaival, két vetélytársával a kapus Vargával és Timárral, nó meg az Ispasics, Fister és Kovács gyerekkel is. Edző, nevelő akar lenni, s már hozzákezdett ehhez a munkához. Persze, amíg szükség van rá — véd. Az elmúlt bajnoki esztendőben többször védte az első csapat kapuját, mint Varga és Timár együttvéve. És ha mostanában erre gondol, úgy érzi mintha valaki vasmarokkal szorongatná a szívét. Már örül annak, hogy ez az érzés egyre kevesebbszer veszi elő, s egyre inkább elfelejti azt, ami nemrégiben történt vele.

Hogy is volt csak? A Székesfehérvári Vasas meghívást kapott a Szovjetunióba. Belepirult, amikor ezt megtudta. Féltő gonddal ápolta sérülését, amely hosszú hetekre kiütötte őt a nyeregből. Boldog volt, amikor már jóval a portya előtt bejelenthette, hogy felépült. S mikor már tervezgetett, úgy érte őt a vezetőség határozata, mint a derült égből a villámcsapás. Közölték vele, hogy Varga és Timár utazik. Mi volt az érv?

Bizonyára nem az, hogy Nemes-Nikolicza ezidáig sokkal többet tett a csapatáért, mint az a két kapus, aki nem is olyan régen még más színekben rúgta a labdát. Inkább így érveltek:

— *Nézd öreg, te kevésbé vagy érzékeny, rád mindig lehet számítani...*

A folytatásra már nem is emlékszik. De arra igen, hogy ez a döntés valósággal összetörte. Mintha kalapból húzták volna ki a nevét ... Mert lesz e alkalma arra még, hogy eljusson Taganrokba, Lipekbe, Sahtiba? S ahová mindig vágyakozott, Moszkvába.

Lehet, hogy igen, lehet, hogy nem. De egy biztos: az útról lemaradt. S az is biztos, hogy Jocó ismét helyesen gondolkodik: nem dacol, edzésre jár, s ha akarják, még tovább őrzi a hálót.

Ugye nem is olyan hétköznapi ember?

Németh Gyula

Lapunk legközelebbi, szeptemberi számában részletes beszámolót adunk, az olimpiai labdarúgó- tornáról.

BODOLA JUBILÁL...

Ceruzával és papírlappal *a kezemben utoljára három esztendővel ezelőtt beszélgettem hosszasan vele. Abban az időben az NB I-be jutott Komló csapatának volt az edzője. Bodola Gyula könnyű riportalany volt, egész lényével, életével —, ha lehet ezt mondani a sportban: — egész életművével vonzotta a nemes példák után kutató újságíró tollát.*

Három éve volt, a szálló éttermében ültünk este. A komlói játékosok éppen befejezték vacsorájukat, szállingózni kezdtek a szobájukba. De valami visszatartotta őket. Sokan újra leültek mesterük köré, figyelmesen hallgatták edzőjük önvallomásnak beillő válaszát a múltról, a jelenről. Az életről, amelynek egyik legszebb ajándékát a labdarúgás nyújtotta ennek a csodálatosan kiegyensúlyozott sportembernek.

Eljutottunk a legnehezebbhez. Bodola azt az időt idézte, amikor az éterszagtól átitatott műtőben számolnia kellett az operáció előtt. A sporttól edzett izmok aztán elernyedtek, lehunyta szemeit. Az orvosok az agyában kutattak a késsel. Harcoltak, aggódva figyelték a szívdobbanást mérő műszer jelzéseit. És Dudus — így becézik ma is — szíve, ez a másokért, a sportért dobogó megviselt szív kitartott. Mint oly sokszor a mérkőzések 90 perce alatt, e kivételes, 23 esztendős labdarúgósors izgalmakban bővelkedő kritikus pillanataiban is.

Arról beszéltünk, *hogy — meddig még? Játékosai előrehajolva várták, mit mond a mester?... Bodola aztán szinte magának mondta, mint talán oly sokszor, amikor pihenni ült le otthonában este: neki talán már abba kellene hagynia az edzőséget is. De nem teheti! Olyan ez, mint az idegcsillapító. Mint a serkentő gyógyszer. Nem lehet nélküle meglenni. Nem hagyhatja abba. Mert akkor — megöregedne.*

A komlói játékosok megnyugodva álltak fel a választ hallván.

Három év telt el azóta. Később más helyre ment edzőnek, más játékosok ülték körül. De Bodola számára nem változott semmi, hiszen továbbra is azzal foglalkozott, amiért a legjobban rajong. Hogy mit jelent ez, azok tudják talán a legjobban, akik olyan hivatást töltenek be, amelynek csak a szépségét érzik — a veríték, a fáradozás, a csalódások ellenére is.

Bodola Gyula edző (baloldalt) a Diósgyőr csapatával

Diósgyőrbe került. *Nagy feladatot vállalt, a vidék legjobb csapatának lett az edzője. Hiszen nemcsak a füstölgő gyárkémények alján várnak sokat a diósgyőri labdarúgóktól!*

Bodolának nem szokatlan, hogy nagy várakozással tekintenek működése elé. Így volt ez játékos-korában is, 23 esztendőn át. Ő volt az a játékos, akiben nem csalódtak. Fényes sportpályafutása alatt sok edzőt élt át. Köztük egy se akadt, akinek gondjai voltak afelől, hogy „Dudus lelkiismeretesen készül-e?... Otthon tölti-e az estét?... Végig bírja majd a 90 percet?..."

Neki el lehet hinni, amit a jó erőben tartás művészetéről játékosainak mond. Egyik legnagyobb erénye a példamutatóan sportszerű életmódja volt. Orvosai szerint sportban edzett szívós szervezete, mértéktartó élete nagy mértékben járult hozzá ahhoz, hogy átvészelte betegségének krízisét.

Van egy szólásmondás róla, 1947-ből, amikor MTK-játékos korában vendéglője volt. Ott állt a söntésben, éppen nagyfröccsöt mért a vendégnek. A bort még ő töltötte be, de mivel már este kilencet mutatott az óra, a szódát már a felesége spriccelte a pohárba. Lefeküdt.

Hatvanháromszoros válogatott játékos. Romániában 49, a magyar válogatottban 14 alkalommal öltötte magára a válogatott mezt. Utoljára 37 éves korában szerepelt a magyar válogatottban, a magyar-osztrák mérkőzésen Hidegkuti mellett játszott balszélsőt. Sohasem volt sérülésből adódó kiesése. Ez nem jelenti azt, hogy túl tartózkodóan küzdött, kímélte magát a játékban. Edzettsége, sportban kidolgozott izmai óvták a sérüléstől. Nem a túlkemény játék, hanem a technikai finomságok jellemezték teljesítményét. Érthető, hogy ilyen játékos múlttal és egyéni edzői módszereivel nagy tekintélye van, mint oktatónak is.

Diósgyőrött is megismerték már ezt a halkszavú, csendes, jóindulatú sportembert. A sportpedagógiában külön tanulmányt érdemelne: Bodola Gyula, hogyan tölti be hivatását e roppant nehéz „szakma" buktatói között, a labdarúgás oktatásában, a nevelés szövevényes labirintusában.

Csendes, meggyőző hangon szól az értelemhez, a szívekhez.

E hanggal valósággal lefegyverzi a legindulatosabb játékost is. És ha olykor, szükség esetén, valamivel felemeli a hangját, akaratán kívül a moll-hangnemről áttér a dúr-skála hangjaira, a labdarúgók bűnbánóan néznek rá, majd lehajtják fejüket. A pattogó, kemény szavaknál is fájóbb, ha Dudus bácsiban csalódást keltenek fel.

Értük él, a játékosaiért.

A labdarúgásért. A játékért, a labdáért, amelynek pattogása betölti életét.

Lehet, hogy Diósgyőrött akadnak majd balsikerek, árnyékok is, a fények mellett. A kezdet mindig nehéz. Ilyen a labdarúgás, a szerencse forgandó a sportban is. Hiszen Bodola Gyulának — a játékosnak, az edzőnek — sem volt az útja sima kövekkel kirakva. De — függetlenül a megszerzett vagy leadott bajnoki pontoktól sportpályafutásából nyitott könyvként lehet tanulni.

Az embertől is tanulhatnak *a fiatalok. A sikerek megalapozásánál ez sem lekicsinyelendő dolog. Ami pedig az edzői sikereit illeti, akad ez is jócskán Bodola edzői archivumában. Annak idején a Szolnok csapatát három év alatt vitte fel a második helyre, a szegediek csak egy ponttal nyertek bajnokságot a Szolnok előtt. Amikor 1951-ben Bodola átvette Szombathely együttesét, a csapat a kiesés ellen harcolt, végül a szombathelyiek az NB I-ben maradtak. Komló csapatát az ország minden részéből szedték össze, annak idején. Minden forrásban, érésben volt abban az időben a szocialista városban, a labdarúgás is. Ebből a gárdából NB I-es csapatot formált. Hogy mit jelentett ez, legjobban azok tudják, akik ott élték át az átalakulást.*

Bodola most legutóbb Gyulán, NB III-as csapatnál edzősködött. A gyulaiak nem akarták elengedni. Azt mondták maradjon ott — örökre...

Most jubilál. *Tíz éve lett a játékosból edző.*

Egy évtizede, hogy a fiatalabbakat neveli, oktatja. Szebb évfordulót nem kívánhatott magának, mint azt, hogy egyik legnagyobb gyárvárosunk NB I-es labdarúgói között ossza szét töretlen tudásának és emberi erényeinek legszebb kincseit.

Fekete Pál

Chilében NETTO lesz a szovjet válogatott középhátvédje?

Az elsőízben kiírt Nemzetek Kupája mérkőzéssorozaton a Szovjetunióé lett a győzelem. Marseillesben, illetve Párizsban a csehszlovák és a jugoszláv válogatott legyőzésével szerezte meg az első helyet a szovjet együttes. A Melbourne-i olimpia után ez volt a szovjet labdarúgók második nagy nemzetközi győzelme.

A Labdarúgás moszkvai levelezője megkérte G. Kacsalint, a szovjet válogatott vezető-edzőjét, mondja el, minek köszönhették a szovjet labdarúgók a sikert, s milyenek a szovjet válogatott további tervei?

— Ebben az évben valamivel meghosszabbítottuk a válogatott keret tagjai számára a szokásos előkészítő időszakot — mondotta Kacsalin. — Az előkészület jóformán az idény elején megkezdődött: játékosaink az NDK-ban és Hollandiában vettek részt próbamérkőzéseken. Közvetlenül a fontos találkozók előtt a keret-tagokat kivontuk klubjaikból, s a közös munkát már június 15-én megkezdtük. Az idei újrendszerű bajnokság rendkívül nagy megterhelést jelentett, s már a közös együttlét kezdetén kitűnt, hogy néhány játékos kissé el is fáradt a sok mérkőzésen. Ezért az első szakaszban nem túlzottan nagy követelményeket támasztottunk velük szemben.

— A válogatott az előbb említettek ellenére is nehéz edzőmérkőzéseket vívott. Igaz, ezeken a találkozókon az Internationale és a B-válogatott ellen nem született „mutatós eredmény", de nem is ez volt a cél. Világosan kitűnt azonban, hogy a játékosok jó teljesitményre képesek, s megmutatkozott az is, hol van szükség további javulásra.

— Alaposan tanulmányoztuk ellenfeleink közül a csehszlovák válogatott játékát. Ez az együttes igen sokat fejlődött az elmúlt években. Nagy tehetségű, többnyire fiatal játékosokból áll. Védelme különösen kitűnőnek mondható, hiszen az idén az első gólt éppen a Nemzetek Kupájának elődöntőjében a szovjet labdarúgóktól kapták. Nem kis gondot okozott számunkra az olyan gyors, energikus játékos semlegesitése sem, mint pl. Bubernyik. A találkozóra részletes tervet készítettünk. Ez be is vált. Tisztában voltunk ugyanis azzal, hogy a csehszlovák együttes nagy iramot fog kezdeményezni, de számitottunk arra is, hogy ezt nem birja majd végig. Így is történt. Míg az első félidő nagyjából kiegyensúlyozott küzdelmet hozott, a második már a mi csapatunk fölénye jegyében telt el.

— Kevesebb ismeretünk volt a jugoszláv együttesről. Tudtuk azonban, hogy fiataljaik kitűnő erőt képviselnek. Ezzel a hírrel tértek vissza azok az edzők is, akik Párizsban végig nézték a Jugoszlávia-Franciaország mérkőzést. Taktikai tervünk nagyjából hasonlított az előzőhöz: arra, törekedtünk, hogy az első félidőben kiálljuk a nagy rohamokat, s lehetőleg minimális gól-különbséggel térjünk pihenőre. A védelem megerősitésére hátravontuk Nettot. Az ő kiváló játékának és talán elsősorban Jasin kitűnő védésének, de az egész csapat összehangolt, jó munkájának révén a második félidőben már a szovjet válogatott jutott fölénybe, de a fizikai felkészültségben és a tapasztalatban mutatkozó különbség igazán csak a hosszabbitásban nyilvánult meg. A jugoszláv játékosok addigra már kifáradtak. Nem tudták azt az összehangolt csapatmunkát nyujtani, amit előzőleg mutattak, bár az utolsó percekig hallatlanul nagy erőbedobással küzdöttek, és a mérkőzés nagy részében kitűnő játékot nyujtottak.

— A szovjet játékosok kivétel nélkül megállták helyüket. Jasin ragyogó védésének oroszlánrésze volt mind a két mérkőzés sikerében. Igen jól szerepelt Csoheli, a tbiliszi Dinamo hátvédje, aki nem csak helyettesiteni tudta a megbetegedett Keszarjevet, hanem kimagasló játékot is nyújtott, különösen a csehszlovákok elleni mérkőzésen. Hátvédsorunk másik két tagja megbizhatóan látta el feladatát. Csak a legteljesebb elismeréssel nyilatkozhatok Nettóról, aki mind a védelemben, mind a támadásokban megállta a helyét. Csatársorunkból a szélsők még nem nyújtották azt a játékot, amire valójában képesek. A belső hármas tagjai közül ki kell emelnem Ponyegyelnyiket. Amikor a fiatal játékos 1958-ban először került a válogatott keretbe, neve mellé még három kérdőjelet írtunk — nem volt bizonyos sikerül-e fejleszteni erőnlétét, főleg pedighogy megszokja e a kombinatív játékot. Ponyegyelnyik igazolta a bizalmat. Bár a jugoszláv mérkőzésen már az első percekben megsérült, ismét bebizonyitotta képességeit. A csatársor legjobbja Ivanov volt, de elismeréssel szólhatok Bubukin nagyenergiájú, fáradhatatlan játékáról is.

— A szovjet labdarúgók szeretnének jól szerepelni a chilei világbajnokságon is. Tisztában vagyunk azonban azzal, hogy ebben az összetételben már nem utazhatunk Chilébe, hiszen a csapat átlagos életkora addigra 32 év lenne. Elsősorban a védelmet kell megfiatalítani. Számitunk arra, hogy Jasin még a világbajnokságon is ott lesz, mert hozzáfogható képességű kapust nehéz lenne találni. A védelemben sok fiatal játékos jöhetszámításba, de őszintén megmondom, amennyiben Netto hajlandó lenne betölteni a középhátvéd posztját, legszivesebben az ő szereplésére számitanánk. Csatársorunk lényegében fiatalokból áll és elsősorban Bubukin helyére jöhet számításba sok jelentkező.

— Az idén még két nemzetközi mérkőzést játszunk az NDK és Ausztria ellen. Jövőre négy mérkőzésünk már biztos: a világbajnoki selejtezők során kétszer-kétszer Törökország és Norvégia csapataival találkozunk. Sor kerül majd további mérkőzésekre is. Bőven lesz alkalmunk tehát, hogy kipróbáljuk a Chilébe utazó játékosokat.

Kiss Csaba

NEMZETKÖZI FIGYELŐ

Skandináviai hírek

Az Északi Kupa küzdelmei egyáltalán nem váltották be azokat a reményeket, amelyeket egyesek hozzáfűztek. A mérkőzéseket nem igen látogatják a futtballhívők és így a várt bevételek annyira elmaradtak, hogy jövőre talán ki sem írják már a bukott kísérletnek nevezhető konkurrenciát.

•

Óriási összegeket nyerhetett volna az a fogadó, aki pénzét arra tette volna, hogy az IFK Malmő lesz Svédország képviselője a bajnokok Európa Kupájában. Sokáig ugyanis úgy látszott, hogy a két legerősebbnek tartott csapat az Oergryte és a kitűnő Norrköping között fog eldőlni az elsőség kérdése, de a két „nagy" éles vetélkedéséből az „autszejder harmadik", a Malmő csapata végzett a tabella első helyén.

Érdekes, hogy eddig a bajnokok EK-ja nem bizonyult pénztár mágnesnek Svédországban. Most azonban nagyot fordult a helyzet amióta látták, hogy pl az Eintracht-Frankfurt mennyi pénzhez és milyen felbecsülhetetlen nyilvánossághoz jutott általa. Most egyszeriben ráébredtek a svédek is, mit is jelent ebben a versengésben résztvenni és sikeresen szerepelni. De a Malmőtől semmiesetre sem várható olyan szereplés, mintha pl a Norrköping képviselné a svéd labdarúgást a bajnokok díjmérkőzésén.

Mi lesz Bonipertivel?

A Juventus fölényes bajnoki diadala, és a másodosztályú bajnokként az első ligába visszakerült Torino, az olasz labdarúgás súlypontját ismét Turinba helyezte át. A Juventus tizenegyedszer nyerte el a bajnoki címet és 55 pontjával beállította az olasz bajnoki rekordot. Ez a csapat érte el a legtöbb győzelmet (25) és szenvedte el a legkevesebb vereséget (4). Mérkőzésként rúgott gólokban 2,78 volt az átlaga. A góllövő listán csatárai közül az argentin Sivori 27 góllal az első, a walesi Charles pedig 23 góllal a harmadik helyet foglalta el.

Cersarini edzőnek most az a legnagyobb gondja, miképpen hasznosítsa Boniperti taktikai tudását a jövőben. Az egyetlen szerepkör, amely Bonipertinek „fekszik" az összekötő posztja. Igen ám, de ha Boniperti benn marad a csatársorban, akkor az ifjú nagytehetségű Nicolé-nak szélsőt kell játszania, mely poszt éppen olyan kevéssé felel meg neki, mint magának Bonipertinek. Az edző már hajlandó lett volna Bonipertit az ifjú Nicoléért feláldozni, de ebben megakadályozta őt a klubvezetőség, illetve a szurkolók határozott állásfoglalása. Bonipertit ezenfelül megerősítette a Juventus vezetősége csapatkapitányi tisztségében is az 1960/61-es évre. Most viszont attól tartanak, hogy Nicolé ezekután más egyesületet választ, ami egyik legnagyobb tehetségétől fosztaná meg az olasz bajnokot.

Csalódást keltett az Internazionale

Az olasz bajnokságban igen nagy csalódást keltett az Internationale, amelyet a szakértők egy része az idény elején a bajnoki esélyesek között emlegetett. Ez nem is volt csodálható, hiszen a csatársor belső hármasa Firmani — Angelillo — Lindskog olyan teljesítményt ígért, mint a Juventus Boniperti — Charles — Sivori hármasa. Azonban míg a védelem kifogástalanul látta el feladatát, éppen a belsőtrió szerepelt gyengén. Ez elsősorban az argentin középcsatárra vonatkozott, akinek ismert éjszakai afférjei arról tanuskodtak, hogy nem folytat valami sportszerű életmódot. Ennek bizonyítására elég megemlíteni, hogy míg tavaly Angelillo 33 gólt ért el, idén csak 11-et tudott összehozni. Ezenkívül játékostársainak sem dolgozott ki gólhelyzeteket.

Az Internationale viszonylagos gyengeségében része volt annak is, hogy az elmúlt évben háromszor történt a csapatnál edzőcsere.

Az új idényben ismét a bajnokság esélyesei között szerepel az Internationale, hiszen a Barcelónából menesztett világhírű Herrerát szerződtette edzőnek a klubvezetőség. Az új edző nyilatkozott már a lapoknak. Kijelentette, hogy jó játékosanyagot vett át az Internationalénál és reméli, hogy jövőre az idei 4. helynél jobban fog végezni a csapat és nagy elégtétele lenne, ha megnyernék az olasz bajnokságot. Az olasz labdarúgásról különben az a véleménye, hogy technikailag magas színvonalú, taktikai szempontból is megfelelő, csak a játékosok lelkessége szorul javításra. Hiányzik a régi tűz az olasz futballból — állapította meg Herrera.

Idáig jutottak...

Az angol csapatok iránti külföldi érdeklődés kezd fagypont felé közeledni. Legalább is ez derül ki a brit portyacsapatok vezetőinek nyilatkozataiból. A neves angol klubok közül e nyáron sokan portya nélkül maradtak, mert ajánlkozásaikat sorra elhárították a kontinentális egyesületek. Más együtteseket angol vidéki körútra vittek a klubok, de ezek a vendégjátékok sem hozták nyereséget, mert a közönség távolmaradt a találkozókról.

Az Arsenal Görögországban szeretett volna portyázni, de a görögök lemondták a túrát, megjegyezve, hogy náluk a tömegek csak az egészen kiváló idegen csapatokra kíváncsiak. A West Bromwich Spanyolországba tervezett portyája is az érdeklődés hiánya miatt hiusult meg. Sok angol ligacsapat annak ellenére, hogy igen szerény feltételeket szabott és csak költségei megtérítését kérte, portya nélkül maradt.

Ugyanez a helyzet természetesen a kisebb kluboknál is. A Leyton Orient bolgár mérkőzéseit és a Plymouth máltai vendégjátékát is lemondták. A Cardiff és a Sunderland elutaztak Svájcba, hogy majd a helyszinen kötnek le meccseket, de nem találtak ellenfelet, úgy hogy végül néhány száz néző előtt egymás ellen voltak kénytelenek jászani. Svédországban is csak falvakban jutott ellenfélhez az Aston Villa. Csak a Sheffield Wednesday járt jól, amely szovjet túrát bonyolított le és legalább anyagi szempontból ért el pozitív eredményt. A sportbeli mérleg azonban már nem elégítette ki az angolokat, akik túrájuk során három vereséget szenvedtek.

Az egyik ismert angol egyesület vezetője külföldről való hazatérése után kijelentette: szerinte elmúltak már azok az idők, amikor angol klubcsapatok kontinensi vendégjátékait attrakciónak tekintették. „Csapataink vonzóereje a kontinensen nagy mértékben viszszaesett. . ." mondotta.

Legújabb hírek szerint az angol szövetségben komolyan foglalkoznak azzal a javaslattal, hogy ezentúl nem az angol, skót, walesi és az ír, hanem a brit válogatottat fogják szembeállítani a külföldi ellenfelekkel. A klub-csapatok nemzetközi találkozóit pedig szigorúbb ellenőrzés alá veszik.

Fritz Walter sem akar edző lenni

Di Stefano és Kopa után most az aktív labdarúgástól visszavonult német Fritz Walter is kijelentette, hogy semmiesetre sem hajlandó edzői állást vállalni. Egy újságíró kérdésére, hogy miért nem, a következőket válaszolta:

„Csak gratulálhatok magamnak ahhoz a korábbi elhatározásomhoz, hogy nem leszek edző. Miután magánokokból elvállaltam egy kiesésre álló csapatnál (Neustadt) az edzői tisztet, alkalmam volt hallani azokat a minősíthetetlen szidalmakat, amelyeket a konkurens egyesületek vezetői és szurkolói vágnak az edző fejéhez. Ezenkívül saját szurkolóink türelmetlen magatartását is megismertem; balsikerek esetén mindenben az edzőt akarják felelőssé tenni. Nem, ebből az egyébként tiszteletreméltó tisztségből — nem kérek — jegyezte meg Fritz Walter, aki neves külföldi egyesületektől is számos csábító ajánlatot kapott. Mint szaktanácsadó azonban készséggel áll Herberger szövetségi edző rendelkezésére.

Jó sajtója volt a KK-nak

Az állandóan fokozódó számú nemzetközi díjmérkőzések inflációs korszakát éljük és éppen ezért hat a meglepetés erejével az a részletesség, amellyel a nemzetközi sportsajtó a megreformált KK mérkőzések eredményeivel foglalkozott.

A semleges lapok szerint szép sikerrel végződött az új rendszerű konkurrencia ezévi nyitánya, mind a mérkőzések átlagos látogatottsága, mind pedig a sportbeli színvonalat illetően. A magyarok győzelmét igen értékesnek nevezik, megemlítve azonban, hogy az osztrák bajnok Rapid, az olasz bajnok Juventus és a jugoszláv bajnok Vörös Csillag az idén még nem vettek részt a kupaküzdelmekben, ami eleve csökkentette az illető nemzetek esélyeit. A nyugatnémet szaksajtó szemrehányást tesz a DFB-nek (német szövetség), hogy nem kapcsolódott be a KK küzdelmeibe, amiből pedig csak a nyugatnémet labdarúgás profitálhatott volna.

Jelenet a Szpartak Moszkva—Csenjan (Kína) mérkőzésről a moszkvai Dinamó stadionból
(MTI Külföldi Képszolgálat)

Részünkre elsősorban azért volt nagy értéke győzelmünknek, mert ezzel beigazolódott, hogy a magyar klubcsapatok játékereje az elmúlt labdarúgó idényben határozottan emelkedett. Kitűnő szereplésükkel alaposan helyrehozták azt a kárt, amelyet válogatott együttesünk ezévi két gyengébb játékával okozott labdarúgásunk külföldi tekintélyének.

A Real Madrid ötödször nyerte az Európa Kupát

A brazil futball meghódította New Yorkot

Nem váltak valóra azok a borúlátó jóslatok, amelyek a nagy new yorki nemzetközi tornával kapcsolatban láttak napvilágot a különböző európai lapokban. A torna nem végződött deficittel, sőt nem jelentéktelen nyereséget hozott a bátor vállalkozóknak. Ez elsősorban a torna győztesének a brazil Bangu csapatának köszönhető, amely pl. az olasz Sampdoria ellen ritkán látott szép játék után 4 : 0-ra győzött és a mérkőzésen jelenlevő délamerikai kolóniát valóságos extázisba hozta. Ez a mérkőzés közel 20 000 fizető nézőjével új csúcsot állított fel az Egyesült Államokban.

Ugyancsak nagy közönségsikere volt a belgrádi Vörös Csillag — Rapid találkozónak, amelyet a jugoszláv bajnok kitűnő játék után 5 : 2-re nyert. A mérkőzéseken nemcsak német, osztrák, magyar, angol, skót, sponyol és portugál szurkolók jelentek meg nagyobb számban, hanem fokozatosan egyre több az amerikai érdeklődő is.

Úgy látszik ez a nagy nemzetközi torna, amely a hírek szerint jövőre megrendezésre kerül, meg fogja vetni alapját a „soccer" (a mi labdarúgásunk, nem pedig a rugby) északamerikai népszerűségének. Hogy ebből azután turalehetőségek tekintetében mi következne, azt élénk fantázia nélkül is mindenki — akit illet — elképzelheti magának.

FIFA segítség Chilének?

A német labdarúgás vezető sportlapja, a „Kicker" felhívást intézett a futballvilághoz, mely szerint az egyes országok szövetségeinek a sportszolidaritás szellemében arra kellene törekedniök, hogy az 1962-és VB torna mindenképpen Chilében kerüljön lejátszásra. Ne mulhasson anyagi eszközök hiányán ennek a hatalmas labdarúgó-attrakciónak Chilében való létrejötte.

Arról, hogy ezt a felhívást hogyan fogadták az egyes országokban, ellentmondó hírek keringenek.

A legújabb hírek szerint a délamerikai országok „Chilei napok"-at akarnak rendezni és a mérkőzések bevételét átengedni Chilének.

Érdekes, hogy a földrengés által emberéletben és anyagiakban olyan súlyos károkat szenvedett chileiek hír szerint újból, hangsúlyozottan kijelentették, hogy okvetlenül megrendezik a VB tornát, legfeljebb a santiagoi új stadion felépítésétől tekintenek el. Ehelyett a meglevő legnagyobb santiagoi sporttelepet akarják kibővíteni, úgy hogy ez a pálya kb. 98 000 néző elhelyezésére lesz alkalmas. A mérkőzésekre kijelölt városok közül Antofagasta és Concepcion — amelyek szinte teljesen rommá váltak —, természetesen nem jönnek tekintetbe a labdarúgó találkozások megrendezésére. Így Santiagon kívül csak 3 további város lenne VB mérkőzések színhelye.

Füstbe ment szerződtetések

Seeler, Rahn és Szymaniak, a legjobb három nyugatnémet játékos iránt olasz egyesületek érdeklődtek és nem volt titok, hogy mindhárman hajlandók lettek volna a vándorbotot kezükbe venni. Az érdekelt olasz egyesületek ugyanis ajánlataikban igen nagystílűeknek bizonyultak. Még arra is kötelezték magukat, hogy a német válogatott mérkőzéseire rendelkezésre bocsátják mindhármukat. A külföldi játékosok további szerződtetésére hozott olasz tilalom meghiúsította a három német sztár távozási terveit és az olasz klubok most azzal vigasztalják magukat, hogy jövőre talán engedékenyebbnek fog bizonyulni az olasz labdarúgó szövetség, mikoris lehetővé válik majd a kiszemelt erősítések „behozatala". Az olasz labdarúgó körökben ugyanis úgy vélik, hogy a befolyásos vezető egyesületek mindent elkövetnek majd a külföldi zárlat mielőbbi felfüggesztése érdekében.

Becske Frigyes

A MAGYAR
labdarúgó válogatott nyomában
PÁNCZÉL LAJOS RIPORTSOROZATA

Amikor nyolc gólt kaptunk Bécsben . . .

1931-ben még egy válogatott mérkőzés volt. December 13-án Torinoban lépett pályára a magyar csapat Olaszország ellen, ebben az összeállításban:

Ujvári — Dudás, Kocsis — Borsányi, Sárosi, Lázár — Titkos, Takács II, Kalmár, Avar, Hirzer.

A csapatban Kocsis Ferenc, a Hungária hátvédje volt az újonc, s meglepő húzásként jobbszélre a balszélső Titkost, balösszekötőbe pedig a jobbösszekötő Avart állították.

3 : 2 (1 : 0) arányban ezt a mérkőzést is az olaszok nyerték meg, pedig a mezőnyben legalább egyenrangú ellenfelek voltunk. Ujvári egy védésénél szerencsétlenül öngólt vétett ,az erősen „falsos" labda ökléről pattant a hálóba, a további gólok szerzője Libonati és a szélsebes Orsi, az Argentinából importált balszélső volt. A magyar csapat mindkét gólját ezúttal is Avar rúgta, akinek különleges gólképessége a szokatlan poszton is érvényesült.

Ez a vereség lehangolóan zárta az évet. A magyar labdarúgás hívei, barátai keserűen tették fel a kérdést:

— Vajon mikor sikerül megint győzni az olaszok ellen?

Bizony, erre még jó sokáig kellett várni . . .

Aztán jött a következő, az 1932-es esztendő. Jól indult, de rosszul végződött. Mérlege a magyar labdarúgás hanyatlását mutatta, s erre az évre esik egyik legsúlyosabb vereségünk: Bécsben 8 : 2 arányban győztek ellenünk az osztrákok.

Győzelem Prágában

Az 1932-es év első válogatott mérkőzését március 20-án Prágában játszottuk a dán Sophus Hansen bíráskodása mellett, a Sparta pályán, 27 000 néző előtt. A magyar csapat összeállítása ez volt:

Szabó — Dudás, Kocsis — Borsányi, Kalmár, Lázár — Zavadszky, Cseh II Turay, Toldi, Titkos.

A csapatnak több érdekessége is volt. Két év után újra válogatott lett Toldi Géza, s három játékos öltötte először magára a válogatott mezt: Szabó Antal, a Hungária nagytehetségű — bár olykor szeszélyesen játszó — kapusa, akiből negyvenszeres válogatott lett, azután Cseh II. László minden idők egyik legnagyobb labdaművésze, aki harminchéromszor került a válogatott csapatba, s végül Zavadszky István, akit második vonalbeli csapatból, az amatőr MÁV gépgyári SK-ból emeltek ki a legjobbak közé. Kétszer volt válogatott.

A magyar csapat 3 : 1 (0 : 0) arányban győzött Prágában, pedig a csehszlovák együttesben olyan „nagyágyúk" szerepeltek, mint a *Planicka-Ctyroky, Burger* védelem, a csatársorban pedig a *Nejedly, Svoboda, Silny belső hármas.* A huszas évek végén és a harmincas évek elején a magyar csapatnak általában jól ment a játék a csehszlovákok ellen. Bizonyítja ezt, hogy 1928. április 22-től *tizenegy mérkőzésen nem szenvedtünk vereséget.* Ez a tizenegy mérkőzés hat magyar győzelmet és öt döntetlent hozott.

A 3 : 1-es mérkőzésen Turay két gólt rúgott, egyet az újonc Zavadszky lőtt, míg a csehszlovákok góljának Silny balösszekötő volt a szerzője.

. . . és hatgólós vereség Bécsben

Alig egy hónap múlva került sor a magyar válogatott következő mérkőzésére Bécsben Ausztria ellen. A prágai győzelem meglehetős derűlátást keltett, a szurkolók azt mondogatták: ha Prágában sikerült, miért ne sikerülne Bécsben is?

Nos, Bécsben nem sikerült, sőt — a magyar labdarúgás egyik legsúlyosabb és legfájóbb vereségét szenvedte el a Hohe Warten, 62 000 néző előtt. 8 : 2 arányban kaptunk ki — hatgólos vereség ez is, mint az 1927. április 10-i 6:0 — s bizony ilyen eredmény a legritkábban szokott előfordulni körülbelül egyenlő képességű nemzeti válogatottak találkozóján. Igaz, az osztrák futball napja ebben az időszakban ragyogott a legfényesebben. Sokat mond a csapatuk is, amely ezt a győzelmet kivívta:

Dudás Gyula (Kispest, majd Újpest), aki húsz mérkőzésen szerepelt a válogatott csapat hátvédsorában

Hiden — Schramseis, Blum — Braun, Hoffmann, Nausch — Zischek, Gschweidl, Sindelar, Schall, Vogel.

A „Wundermannschaft" talán legsikerültebb összetétele, világviszonylatban is egyik legszebben játszó és legütőképesebb együttes, méltó utódja Urugay első nagy tizenegyének, amely Párizsban és Amszterdamban olimpiai bajnokságot nyert és elődje az ötvenes évek híres magyar „aranycsapatának."

Ezzel a nagy gárdával szemben a következő magyar együttes állt ki:

Szabó — Takács I, Mandl — Lyka, Kalmár, Lázár — Zavadszky, Cseh II., Turai, Toldi, Kohut.

Szemre tetszetős, ám nem sokkal azután, hogy a német Birlem sípjelére megkezdődött a játék, kitűnt, hogy a magyar csapatban hézagok vannak. A csatársorban mintha nem lettek volna szélsők, ám ennél is nagyobb baj volt a védelem bizonytalansága és lassúsága. Az osztrák csatárok fortélyos támadásszövése nemcsak az ekkor már nehézkes Takács Gézát, a népszerű „Mari nénit" hozta zavarba, hanem a ravasz és helyezkedéséről híres Mandlt is. A bizonytalanság a mögöttük levő Szabóra is átragadt, szinte rá sem lehetett ismerni a nagytehetségű játékosra.

A mérkőzés tíz gólja

Érdemes felidézni, hogyan született meg a mérkőzés 10 gólja.

Az első osztrák gól már a 3. percben esett: Takács I. el akarta zárni a Zischek beadására rajtoló Sindelar elől az utat, az osztrák center azonban ügyes testcsellel becsapta a hátvédet s pillanattal később Szabó hálójában táncolt a labda. A második gólnál ugyancsak Zischek-Sindelar volt a labda útja azzal a különbséggel, hogy a szőke középcsatár most Mandl mellett húzott el. Ezután Turay átadásából Cseh II. rúgott szép gólt (2 : 1), a 30. percben azonban már 3 : 1 az eredmény és újra — Sindelar volt a gólszerző. Most Schall beadása szállt a magyar kapu felé és Szabó állva várta a labdát. Egyszerre, mintha csak a földből pattant volna ki, ott termett Sindelar és Szabó Tóni kezei között fejelte hálóba a labdát. Öt perc múlva újabb Sindelar lövés zúgott a magyar kapura, Szabó kiütötte, szerencsétlenségére éppen Schall elé és máris 4 : 1 arányban vezettek az osztrákok. Ezt az eredményt megint Cseh II. szépítette, s így 4 : 2-re zárult az első félidő.

A játék második fele csak annyiban különbözött az elsőtől, hogy az osztrákok megint négy gólt rúgtak, mi pedig — egyet sem. Az 50. percben Takács elcsúszott Schall előtt, a balösszekötő előtt szabaddá vált az út, s meg sem állt a kapuig (5 : 2). Egy perc múlva Gschweidl védhető lövésével már 6 :2 , a 64. és a 73, percben pedig Schall két góljával 8 : 2-re alakult az eredmény.

Botrányos jelenetek, két kiállítás

A bécsi mérkőzésen az osztrák csapat ragyogóan játszott, megcsillogtatta a labdarúgás minden szépségét, egyes játékosai azonban (és egyes magyar játékosok is) az árnyoldalt is megmutatták. Annak, hogy a mérkőzés elfajult s csaknem botrányba fulladt az erélytelen és erősen a bécsiekhez húzó német játékvezető, Birlem volt az oka.

A sportszerűtlenség a játék elején kezdődött, amikor Hiden kapus belerúgott a földön fekvő Toldiba, aki viszont Schramseisen torolta meg az inzultust. Ettől

kezdve külön Toldi—Schramseis párharc alakult ki, rúgták, aprították egymást, ahogy csak tudták. Az egyik találkozásnál (4:1) után Schramseis öklével állon ütötte Toldit, aki viszont belerúgott az osztrák bekkbe. Nem vitás: a játékvezetőnek mindkét játékost ki kellett volna állítani, Birlem azonban szemet húnyt. A második félidőben Lyka és Schall csapott össze, az osztrák csatár megrúgta Lykát, a magyar fedezet megütötte az osztrák balösszekötőt, mire a bíró kiállította. Csak Lykát, — Schall sportszerűtlenségét nem torolta meg... A következő percekben Toldi Hofmannal csatázott, ez volt viszonylag a legártatlanabb összecsapás, de Birlem most is csak a magyar játékost küldte le a pályáról. Kilenc főre olvadt együttes fejezte be a játékot...

Közben azonban még egy botrányos jelenet akadt. Mariássy Lajos szövetségi kapitány a kiállítások után a partvonalhoz ment, hogy csillapítsa a feldúlt kedélyeket és utasítást adjon játékosainak, ekkor ott termet a Hohe Warte pálya egy Kurz nevű alkalmazottja és durván ellökdöste a magyar szövetségi funkcionáriust, akinek ezzel — hogy úgy mondjuk — „a mentelmi jogát" sértette meg.

Az afférból sportdiplomáciai ügy lett, de rövidesen elsimult, aminthogy a játékosok is megbékéltek, csak a 8:2-es eredmény maradt meg a labdarúgás krónikájában.

Döntetlen-vereség-győzelem

Abból a kábultságból, amit a bécsi 2:8-as vereség jelentett, jó ideig nem tért magához a magyar labdarúgás. Különösen azért nem, mert a vereségnek igen élénk külföldi visszhangja is volt. A magyar labdarúgást kezdték eltemetni. A zürichi Sport — egyik legtekintélyesebb szaklap — például ezt írta: „A magyaroknak ezek után bele kell törődniök abba, hogy a második vonalba estek vissza. Az osztrákok 8:2-es győzelme klasszisküIönbségre vall, s ez nemcsak az eredményben nyilvánult meg, hanem a játék is ezt tükrözte..."

A legrosszabb hangulatban várta a magyar labdarúgás következő, közeli nagy csatáját: az újabb találkozást az olaszokkal. A rossz hangulatban ott húzódott meg a jellegzetes magyar „csakazértis" tulajdonság — hát a bécsi kudarc után csak azért is mutassuk meg az olaszokkal szemben, akik ellen 1925 óta nem sikerült győzni!

A kijelölt csapatban két érdekesség volt. Az új kapuvéd: Háda József, a Ferencváros fiatal játékosa került most tűzkeresztség alá, a másik érdekességet pedig az jelentette, hogy Kalmár, aki eddig a csatársor és a fedezetsor különböző posztjain szerepelt, most jobbhátvéd lett.

Így festett a csapat:

Háda — Kalmár, Dudás — Borsányi, Sárosi, Lázár — Titkos, Cseh II, Turay, Toldi, Hirzer.

Csupa nagy név, csupa jó játékos...

Ám az olasz együttes is tele volt a kor labdarúgó hírességeivel. Íme:

Combi — Rosetta, Allemandi — Pitto, Ferraris, Bertolini — Constantino, Cesarini, Meazza, Magnozzi, Orsi.

A találkozás nagy küzdelmet, szép játékot és Toldi, valamint Constantino góljával 1:1 (1:1) arányú döntetlen eredményt hozott. Mindkét csapat jól és szépen játszott, s az eredmény igazságosnak mondható. A magyar védelem kitűnően semlegesítette a veszélyes Meazzát, s a balszárnyat: a szélvészgyors Orsit és a technikás, a támadások építésében kitűnő Magnozzit.

A Budapesten játszott mérkőzést a dán Sophus Hansen hibátlanul vezette. Szóval jó volt, szép volt minden, csak éppen megint nem sikerült legyőzni nagy ellenfelünket...

Ezután — június 19-én, Bernben — fájó vereség következett: Svájc—Magyarország 3:1 (0:0). Az olaszok elleni csapat három poszton változott meg — de ez csak két ember kicserélését jelentette — s így alakult:

Háda — Kalmár, Dudás — Borsányi, Sárosi, Lázár — Ströck, Avar, Turay, Toldi, Titkos.

Szabó Antal (Hungária), aki 1932 és 1939 között 40 alkalommal védte a válogatott kapuját

A berni találkozón nem ment a magyar csapatnak, mégy egy árva gólra sem futotta erejéből. Nem, ez nem elírás, ugyanis *egyetlen gólunkat Weiler svájci balhátvéd öngólja jelentette.* Ezzel szemben a pirosinges, fehérkeresztes mezű svájciak csatársora — *Hänel, Abegglen III, Pasello, Abegglen II, Jaeck* — nagyon jó napot fogott ki. A mérkőzés játékvezetőjének, az angol Rousnak ez volt a véleménye:

— A svájciaknak minden sikerült, a magyaroknak semmi!

Ez is előfordulhat...

A döntetlen és a vereség után győzelem következett. A csehszlovákok ellen aratott éveleji győzelmet ismételtük meg most Budapesten, szeptember 18-án, a svéd Ahlson játékvezetése mellett. A csapat ebben az összeállításban lépett pályára:

Hóri — Korányi, Dudás — Kárpáti II, Sárosi, Lázár — Nemes, Cseh II, Polgár, Toldi, Titkos.

Ebben az együttesben nem kevesebb, mint — négy új ember szerepelt, közülük azonban *csak egy tudott gyökeret verni a válogatottban:* a ferencvárosi Polgár Gyula, a népszerű Drumi, aki összesen huszonhatszor volt válogatott, s minden csapatrészben mindig megbízhatóan játszott. Az újpesti Hóri kétszer védte a válogatott kapuját, a Budai 11 Kárpáti Károlyára háromszor esett a választás, Nemes Mihály, a Törekvés jobbszélsője pedig egyszeres válogatott maradt.

A mérkőzés góljait Toldi és Titkos, illetve Pucs rúgta.

Az osztrákokkal megint nem birtunk...

Egész esztendőben sajgott a tavaszi 2:8-as vereség, nagyban folyt tehát a készülődés a visszavágásra. A két csapat hagyományos őszi budapesti találkozóján az olasz Barlassina sípjelére a magyar együttes ebben az összetételben állt fel:

Acht — Dudás, Korányi — Borsányi, Sárosi, Lázár — Korányi II, Cseh II, Turay, Kalmár, Déri.

Kalmár nemrég még jobbhátvéd, most — balösszekötő! Ujonc volt a két szélső: a szegedi Korányi II. József, a Kronenberger futballdinasztia tehetséges fiatal hajtása és Déri Károly, a Törekvés aprótermetű, karikalábú, mozgékony csatára, akit a labdarúgóközönség Poldinak becézett.

Sajnos nem sikerült visszavágni az osztrákoknak, *a hazai pályán is vereséget szenvedtünk,* ezúttal 3:2 (1:1) arányban. A két magyar gólt Kalmár és az újonc Déri szerezte, az osztrákok góljait Müller Wudi — a Hungária későbbi játékosa — és Braun rúgta, a harmadik öngól volt, szerzője Borsányi...

Biró Sándor premierje

Október 30-án Budapesten Németország labdarúgó válogatottját fogadtuk az olasz Carraro játékvezetése mellett. A vendégcsapat nem képviselt különösebb képességeket, viszont nagyon szívósan küzdött, így Déri és Turay góljaival csak 2:1 (1:0) arányban sikerült győznünk ezzel a csapattal:

Háda — Korányi, Biró — Borsányi, Sárosi, Lázár — Korányi II, Avar, Turay, Toldi, Déri.

Egy újoncot avattak ezúttal: Biró Sándort, a III. ker. TVE, majd a Hungária, később pedig az Újpest nagytehetségű játékosát. Korának egyik legnagyobb hátvédtehetsége volt: gyors, kemény, rugalmas, mindkét lábával pompásan rúgott, s nagyszerű rúgótechnikáját kitűnő helyezkedési érzék egészítette ki. Hosszú időre „bérletet váltott" — ötvenháromszor volt válogatott.

Újabb vereség Olaszországban

A magyar labdarúgó válogatott 1932 utolsó mérkőzését, akárcsak az előző évben, Olaszországban játszotta. A milanói San Siro stadionban, a svájci Baumgarten játékvezetése mellett, 32 000 néző előtt folyt le a találkozó, amelyből ezúttal is az olasz csapat került ki győztesként. 4:2 (2:1) volt az eredmény az azzurrik javára, s elfogulatlanul meg kellett állapítani: ezúttal megérdemelten győztek. A magyar csapatból — a négy gól ellenére is — a védelem állta meg legjobban a helyét, a fedezetsor már ki-kihagyott, a csatársor pedig csupa alacsony termetű játékosból állott és így erősen hátrányban volt a jó növésű, jól fejelő olaszokkal szemben.

Ez volt a csapat:

Szabó — Korányi, Biró — Barátky, Lutz II, Szaniszló — Markos, Cseh II, Jávor, Bihámi, Déri.

Lutz II, aki 1927-ben volt először válogatott, majd 1931-ben Belgrádban a jugoszlávok ellen játszott, most ismét visszakerült a válogatott csapatba, amelynek egyébként három újonca volt. A Hungária Szaniszló Jánosa, akinek a játéka kísértetiesen hasonló volt a mostani MTK Nagy Istvánjának a játékához. Egyszeres válogatott maradt, akárcsak a középcsatárként beállított Jávor (akkor még Jakube) Pál, a későbbi neves edző, míg Bihámi Béla, a Nemzeti, majd a Hungária jól építő, szorgalmas csatára három válogatottságig vitte. Ezen a mérkőzésen egyébként ő lőtte az egyik gólunkat, a másikat Markos szerezte, míg az olaszok közül Orsi (2), Meazza és Ferraris volt eredményes.

Az 1932-es év mérlege

Milanóból megint keserű szájízzel tértek haza a válogatottak: ezúttal sem sikerült, modták újból, mert ezt a kijelentés az évek során már kezdett refrénné válni. Ám nemcsak az volt a baj, hogy ezt a meccset is elvesztettük, hanem *rossz volt az egész 1932-es esztendő mérlege.*

Nyolc mérkőzést játszottunk, ebből háromszor győztünk, egy döntetlenül végződött, négyszer pedig vereséget szenvedtünk. És a gólarány is passzív volt, — 15:22...

Régen szerepelt olyan rosszul a magyar labdarúgó válogatott, mint ebben az évben...

(Folytatjuk)

SZAKSZEMMEL a világ körül

A labdaérzék fejlesztése érdekében

a Neue Fussball-Woche az egész NDK-ra kiterjedő „labdaemelgető" versenyt rendezett. A versenyben sokszázan vettek részt és még többen készülnek a következőre. A 12 éves Siegfried Endt például ezt írta Antonstadt-ból: "... *még sok hiányzik ahhoz, hogy a legjobbakal felvegyem a versenyt, de ami ma nem sikerült, holnap sikerülhet... Gyakorlok tovább és ezt teszik barátaim is...*" A legjobbak a következők voltak: Manfred Pülicher (18 éves) fejjel 104-szer, a két lábbal 1478-szor (!) emelgette a labdát, az ugyancsak 18 éves T. U. Hansen fejjel 625-ször, lábbal 350-szer. Detlev Pawlovski fejjel 176-szor, lábbal 125-ször. A NDK labdarúgó-szövetségének ifjúsági bizottsága azt tervezi, hogy — lengyel és svéd mintára — jelvényszerző versenyt ír ki a fiatalabb labdarúgók számára különböző alapvető normákkal.

A labdarúgók látástechnikája

Az optikai érzékleteknek fontos szerepük van a labdarúgójátékban — állapította meg Kresztovnyikov professzor —, mert hiszen ezek segítenek a játéktéren való tájékozódásban, a távolságok érzékelésében. Azok, akiknek mélységlátása gyenge, akik a távolságokat nem tudják helyesen felbecsülni, nem játszhatnak kiemelkedően. A technikailag képzett játékosok mélységlátása igen fejlett. Vizsgálatok tanulsága szerint a mélységlátás hosszabb edzéskihatás nyomán gyengül.

G. M. Gagajeva megállapította, hogy a labdarúgók látómezeje jóval nagyobb terjedelmű, mint más sportágakat űzőké, például a sielőké és az ökölvívóké. Minél nagyobb a labdarúgók látómezejének terjedelme, annál több tárgyat és annál nagyobb területet látnak a mérkőzések ideje alatt. De nemcsak több tárgyat látnak meg és nagyobb területet tekintenek át, hanem mindezt — gyorsan is teszik. Sokkal gyorsabban, mint bármely más sportág űzői.

Mindez a játék hozza magával és az, hogy a labdarúgók különleges gyakorlatokkal fejlesztik látástechnikájukat, periférikus látásukat.

Sz. A. Szavin nemrég megjelent A labdarúgók edzése c. könyvében megírja, hogy a rendszeres gyakorlás, a mérkőzések követelményei nyomán észrevehetően javul a szem izmok működése, a szem alkalmazkodóképessége. A szovjet játékosok között sokkal kevesebb kancsaliságra hajlamost találtak, mint a kosarasok, az atléták, különösen pedig az úszók között.

Az erőgyakorlatok

egyre nagyobb teret nyernek a labdarúgók edzésében is— állapitja meg Szavin. — Erthető, hiszen az izomerőre szükség van minden elrugaszkodáskor, tehát futáskor, ugráskor, a labda rúgásakor, fejelésekor, minden összecsapáskor, fontos az erő a rajtoláshoz, irányváltoztatáskor, cselezéskor, röviden: minden labdarúgótevékenység alkalmával.

A szovjet csapatok legtöbbje már jó ideje alkalmazza az erőgyakorlatokat az alapozásban és a formábahozásban — például a Moszkvai Szpartak is-, de a formábantartásban még nem. Ez hiba mert az izomerő szintjének fenntartása végett az idényben legalább hetenként egyszer végezni kellene megfelelő erőgyakorlatokat.

Az erő fejlesztésére a különféle kéziszeres gimnasztikai, a súlyzó, a szertorna-gyakorlatok, a sielés, valamint a különleges — az elrugaszkodó- és a rúgóerőt fejlesztő — gyakorlatok szolgálnak. Azt tanácsolja Szavin, hogy a gyakorlatokat addig végezzék a labdarúgók egyfolytában, amig könnyű fáradtságot nem éreznek. Gyakorlatozás után elengedhetetlenül szükségesek a lazító, az izmokat kirázó mozgások, hogy az ingerérzékenység ne „tompuljon" el. Sajnos, erre sem mindenütt fordítanak még elég gondot. A szovjet szakember szerint az alapozás időszakában hetenként három, később két, majd formábantartásban heti egy alkalommal kell végezni ilyen gyakorlatokat. Az erő fejlesztését az edző „házifeladatként" is adhatja játékosainak.

Mi következik a brazíl „korszak" után?

H. *Kissner* a Fussball-Trainerben a labdarúgás jövő irányzatát tapogatja. Milyen lesz és mikor következik be a változás? A magyarok 1954-ben még meg tudták akadályozni a dél-amerikaiak új irányzatának az érvényesülését — írja —, de 1958-ban és az azután következő években kiteljesedett a brazil „korszak". Valami egészen mást mutattak a brazilok, mint amit a világ eddig látott. Továbbfejlesztették a magyarok játékrendszerét és technikai virtuozitásukat rendkívüli erőnléttel, valamint jó csapatmunkával elegyítették. De ahogy a magyarok labdarúgásának ellenszerét megtalálták néhány év alatt a világ legjobbjai, úgy megtalálják majd ezét is. A nemrék Európában portyázó Santos és Fluminense még csodálatosnak nevezhető átlagteljesítményeket nyújtott, remek eredményeket ért el szinte napról napra, de a jelentések már innen is, onnan is arról számolnak be, hogy a játékosok szerte Európában fokozzák erőnlétüket, a fiatalokat sokrétű technikára képezik ki és eltanulják a 4—2—4 rendszerben folyó játékot is. És nyilván jön majd új. a technikának, a taktikának és az erőnek egy még jobb elegye, mint a braziloké volt.

Bill Croft a Football Monthly-ban azt írja, hogy a brazilok egyelőre nevetnek az ilyen elképzeléseken, bár bevallják, hogy megdöbbentek, amikor Milánóban és Koppenhágában majdnem vereséget szenvedtek. Egyelőre minden esetre ezzel vigasztalják magukat:

— *Ha odaát Európában azt hiszik, hogy lecsúsztunk, hogy válogatott csapatunk ereje már nem a régi, annál jobb ez nekünk az 1962. évi világbajnokságra. Legalább nem nyom bennünket úgy a nagyság súlya, mint a magyarokat 1954-ben!*

Tore Ulf Hansen, norvégiai, fredrikstadti 18 éves fiatal ember *a svédországi Malmöben „világcsúcs"-ot javitott: négy és félóra alatt 35 003-szor emelgette a labdát földreejtés nélkül. Két évvel korábban ugyanő 30 122-szer rúgta fel a labdát, tehát a saját „világcsucsá"-t javitotta meg*

(Pressen Bild, Stockholm felv.)

A labdarúgás veszit népszerűségéből

Angliában, búsong Natan professzor, mégpedig a sportág elüzletiesedése következtében. Az angol nevelők nagyobb része nem lelkesedik a labdarúgásért, mert a fiatalok nem jó példákat látnak hétről hétre a pályákon, gondolkodásukat, viselkedésüket károsan befolyásolja a csak az üzleti szempontokat tekintő proff labdarúgás. Nagy a veszélye annak, hogy a rögbi és krikett népszerűségben hamarosan felülmulja a labdarúgást, s ezzel ez a szép sportjáték egyre inkább elveszíti utánpótlását.

Pálfai János

Profifutball — igen, vagy nem?

- AZ OSZTRÁKOK DILEMMÁJA -

Az osztrák labdarúgósport hírnevét a „Wundermannschaft” óta alaposan megtépázták. Az osztrák labdarúgás egyik értékét a másik után vesztette el s most már ott tartanak, hogy alig van veszteni valójuk. Labdarúgásuk nemcsak erőnlét tekintetében, hanem technikai téren is olyan mélypontra jutott, hogy ezután már nem jöhet más mint javulás. A franciáktól elszenvedett legutóbbi vereség alaposan felrázta az osztrákokat. Hogyan várhatunk javulást, mondták sokan, ha semmit sem teszünk annak érdekében. Vannak, akik azt hangoztatják, el a félamatőrizmussal, gyerünk a profifutballal! Hogy ki dobta be ezeket a szólamokat a köztudatba, senki sem tudja, de az újságok, szövetségi képviselők, egyesületi vezetők, játékosok és szurkolók egyaránt csak erről beszélnek. Abban szinte egyöntetű a véleményük, hogy a profifutball esetleges bevezetésénél elsősorban az I. osztályú ligaegyesületek jöhetnek számításba. A 14 egyesület közül azonban nyolc bécsi s ez igen nagy szám, mert még Spanyolországban és Délamerikában sem engedhetik meg azt — pedig ott igen népszerű a profifutball — hogy egy városnak több proficsapata legyen, mint legfeljebb kettő. Mert csak ezek tudnak érvényesülni és annyit keresni, hogy drága „sztárokat” vásároljanak, hogy jónevű, nagytudású játékosokból álló „futtballcirkuszt” tartsanak.

A professzionalizmus hívei a játékosok erőnlétének javulását, technikai tudásának ugrásszerű emelkedését várnák az új rendszer bevezetésétől, mert a labdarúgók minden erejüket a sportolás szolgálatába állíthatnák, nem úgy mint most, amikor csak „félgőzzel” készülhetnek fel a küzdelmekre, mert polgári foglalkozásuk erősen leköti őket. Az osztrák labdarúgás válságával s a profifutball bevezetésével mindenki sokat foglalkozik. Keresik a válságból kivezető utat. A Wiener Illustrierte egy csokorba foglalta össze az időszerű kérdéssel kapcsolatban az osztrák labdarúgó sport szakembereinek érveit és ellenérveit, amelyek így hangzanak:

Selzer, a labdarúgó liga elnöke:

— Profijátékosok nélkül nem lehet profifutballt bevezetni. A régi játékosok bizonyára óvakodnak majd attól, hogy foglalkozásukat a bizonytalan futballjövővel felcseréljék. Külföldi profik szerződtetését pedig nem bírnák anyagilag egyesületeink. Egy profi csapat fentartásának évi költsége kb. 1 800 000 schilinget tesz ki, míg a mai viszonyok között egy közepes képességű csapat évi bevétele nem haladja meg az 500 000 schilinget. Igaz, hogy a profifutball bevezetésével végre tiszta helyzetet teremtenénk s ez sportbeli fejlődést is jelentene, de nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy Dél-Amerikában a profifutball paradicsomában is megkezdődött már az „Istenek alkonya”.

Bruckner, a Vienna pénztárosa:

— A magam részéről ellene vagyok a profi labdarúgás bevezetésének, hiszen 1931-től 1939-ig már volt részünk benne s az eredmény az volt, hogy tetemes összegekkel maradtunk adósak a betegsegélyzőnek és a játékosoknak egyaránt. Az egyesületeknek ma sincs több jövedelmük mint akkor, mert bevételeiket erősen „lefölözik”.

Walter, az Ausztria ügyvezető igazgatója:

— A hivatásos labdarúgásra való áttérés nem jelentene gyökeres megoldást, hiszen fél-amatőr jellegű játékosaink néhány évvel ezelőtt még jelentős eredményeket értek el. Miért nem teszik ezt ma? Hiszen most ugyanazok a lehetőségek megvannak hozzá mint akkor? Kereskedő vagyok s tudom, hogy nem szabad egy üzletet adósságokkal kezdeni. Pedig az egyesületeinknek, ha áttérnek a hivatásos labdarúgásra, nem marad más hátra mint adósságot csinálni. Az osztrák labdarúgás fellendítéséhez nem kell más mint egy erős kéz. Lelki szemeim előtt olyan típusú futballiskola lebeg, amelyekben a fiúk a labdarúgáson kívül olyan foglalkozást is tanulnak, amely biztosítja megélhetésüket akkor is, amikor már nem futballoznak.

Happel, a Rapid játékosa:

— Én már voltam profi labdarúgó és bátran állíthatom, hogy ez igen kemény, de jó iskola volt számomra. A profiknál nem ismernek kifogásokat, mindenkinek a legjobbat és a legtöbbet kell nyújtania. Csakis ezáltal tudnánk labdarúgó sportunkat talpra állítani. Ugyanakkor el kell ismernem azt is, hogy csak kevés osztrák egyesület volna képes profi csapat fenntartására.

Pesser, a Wiener Sport Club edzője:

— Egyre azt hallom, hogy játékosainknak polgári foglalkozásuk miatt kevés idejük marad az edzésekre. Én pedig csak azt mondhatom, hogy 25 évig voltam a Rapid játékosa, s civilben gázszámlás. Észrevette e ezt valaki rajtam akkor? Nem! Nem itt van a hiba, hanem ott, hogy a mi játékosaink primadonnák — természetesen nem mind —, akik az edzések után táncolnak, isznak autóznak, ahelyett hogy idejében pihenőre térnének.

Frey, a Wacker elnöke:

— Nem vagyok híve a hivatásos sportnak. A válságból való kiutat abban látom, hogy a vidéki szövetségek, egyesületek neveljenek új játékosokat s azokat bocsássák a bécsi egyesületek rendelkezésére, hogy ott a nyersanyagot tovább képezzék, tovább csiszolják. Csakis így juthatunk újabb és újabb tehetségekhez, amelyekre oly égető szükségünk van.

Nyilatkoznak az érdekeltek

a megindult bajnokságról

Síp Simon, játékvezető: Nagyon készültem. Főleg bátorságom fokozására helyeztem súlyt!

Pokróc Döme, hátvéd: Jámbor ember lettem! Nemcsak a galambokat, hanem az ellenem játszó szélsőket is tenyeremből etetgetem...

Drukk Károly, szurkoló: Játékvezetőkről, ellenfelekről vagy jót, vagy semmit! Tehát: angyal leszek — az angyalát...

Papp Károly rajza

INNEN — *ONNAN*

A FUTBALL-VILÁGBÓL

„Jövőre is eljövünk Európába és akkor a mostaninál sokkal erősebb mérkőzéseket játszunk majd" — mondotta Vicente Feola, a brazil labdarúgó válogatott edzője a tapasztalatokban bőséges európai turné befejezése után.

Az 1958. évi svédországi s az 1962. évi chilei VB „középútján" a brazil válogatott ezévben minden olyan mérkőzést került, amely árthatott volna presztizsének. Ezért nem játszottak hivatalos országok közötti válogatott találkozót sem. 1961 azonban már a VB felkészülés jegyében indul majd meg, s a brazil válogatott ekkor egymásután Anglia, Spanyolország, Olaszország, az NSZK és esetleg Franciaország ellen lép pályára.

A brazil válogatott különben 1914 óta 199 országok közötti mérkőzést játszott. Dicsőséglistája a következő:

	Játék	Győzelem	Döntetlen	Vereség	Gólarány
Argentína	38	12	7	19	57:76
Uruguay	38	17	7	14	70:60
Paraguay	28	17	7	4	73:28
Chile	24	19	3	2	65:21
Peru	11	7	3	1	20:9
Bolívia	6	6	—	—	31:4
Ecuador	6	6	—	—	35:6
Csehszlovákia	5	2	2	1	7:4
Jugoszlávia	4	1	1	2	8:11
Mexico	4	4	—	—	13:1
Columbia	3	3	—	—	17:0
Olaszország	3	1	—	2	3:5
Svédország	3	3	—	—	16:5
Portugália	3	3	—	—	6:1
Anglia	3	1	1	1	4:4
Spanyolország	2	1	—	1	7:4
Svájc	2	—	2	—	3:3
Ausztria	2	2	—	—	6:2
Bulgária	2	2	—	—	7:1
Lengyelország	1	1	—	—	6:5
Egyesült Áll.	1	1	—	—	4:3
Panama	1	1	—	—	5:0
Hollandia	1	1	—	—	5:1
Luxemburg	1	1	—	—	2:1
Németország	1	—	—	1	2:4
Magyarország	1	—	—	1	2:4
Costarica	1	1	—	—	7:1
Törökország	1	1	—	—	1:0
Szovjetunió	1	1	—	—	2:0
Franciaország	1	1	—	—	5:2
Skócia	1	1	—	—	1:0
Összesen:	199	117	33	49	490:266

Ez valóban brilliáns táblázat brazil szempontból: 58% győzelem, 17% döntetlen s csak 25% vereség. Még kedvezőbb a helyzet, ha csak a 38 európai mérkőzés mérlegét összesítjük: 60% győzelem, 16% döntetlen, s 24% vereség.

A brazil labdarúgó válogatottból D. Santos és Didi egyaránt ötvenötször volt válogatott, N. Santos ötvennégyszer, Zizinho ötvenháromszor, Gilmar negyvennégyszer, Ademir harminckilencszer.

Ademir rúgta eddig a legtöbb gólt a brazil válogatottban: 31-et. Utána ez a sorrend az élen: Zizinho 30, Jair 23, Pele 22, Leonidas 19, Baltazar 16, Heléno 14.

Pele, a brazil labdarúgás csillaga 19 meccsen érte el a 22 gólt, így átlaga: 1,57.

A rio de janeiroi labdarúgó bajnokságban résztvevő Olária csapatának legjobb játékosa Di Stefano. Nem a Real Madrid híres játékosáról van szó, hanem egy egészen fiatal labdarúgóról, aki ugyancsak középcsatár és akit Rió külvárosában fedeztek fel.

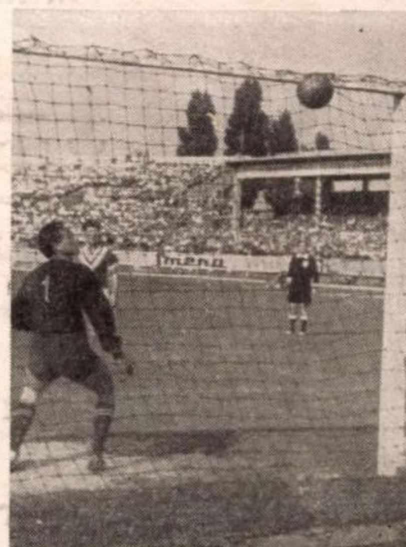

Az MTK—Győr (1 : 0) mérkőzéssel kezdődött el az 1960—61-es bajnoki év. Képünkön Molnár és Pesti párharca a levegőben

Jobboldalt: a fekete Pelé fehér szappanhabban. Lent: a szovjet—jugoszláv EK döntőn Vidinics, a jugoszláv kapus megszerzi a labdát

CH Bratislava—Tatabánya 3 : 3. A KK-mérkőzésen Kacsányi 7 méterről bombázott a léc alá. Grosics nézi a gólt . . .